

ÜRÜN GÜVENLİĞİ
VE TEKNİK
DÜZENLEMELER
MEVZUATI

ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE TEKNİK DÜZENLEMELER MEVZUATI

İÇİNDEKİLER

ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE TEKNİK DÜZENLEMELER KANUNU	6
BİRİNCİ BÖLÜM	6
AMAÇ, KAPSAM VE TANIMLAR	6
İKİNCİ BÖLÜM	8
TEKNİK DÜZENLEMELER, ÜRÜN GÜVENLİĞİ, ÜRÜN SORUMLULUĞU TAZMİNATI, İKTİSADİ İŞLETMECİLERİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ VE İZLENEBİLİRLİK	8
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	13
UYGUNLUK İŞARETLERİ VE BELGELERİ, UYGUNLUK DEĞERLENDİRME İŞLEMLERİ VE KURULUŞLARI	13
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	14
ÜRÜNLERİN DENETİMİ VE YETKİLİ KURULUŞUN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI	14
BEŞİNCİ BÖLÜM	18
İDARİ PARA CEZALARI, YETKİ, İTİRAZ VE SON HÜKÜMLER	18
TEKNİK DÜZENLEMELER REJİMİ KARARI	22
BİRİNCİ BÖLÜM	22
BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ	22
İKİNCİ BÖLÜM	25
DIŞ TİCARETTE DENETİM, SORUMLULUKLAR, TİCARİ KALİTE DENETİMİ, MALLARIN SERBEST DOLAŞIMI, BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜ	25
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	26
ALINACAK ÖNLEMLER VE UYGULANACAK MÜEYYİDELER	26
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	27
SON HÜKÜMLER	27
DIŞ TİCARETTE TEKNİK DÜZENLEMELER VE STANDARDİZASYON YÖNETMELİĞİ	29
BİRİNCİ BÖLÜM	29
GENEL ESASLAR VE TANIMLAR	29
İKİNCİ BÖLÜM	31

İHRACATTA ZORUNLU STANDART DENETİMİ VE GÜMRÜK İDARELERİNİN MÜKELLEFİYETİ.....	31
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	32
İTHALATTA UYGUNLUK DEĞERLENDİRMESİ VE GÜMRÜK İDARELERİNİN MÜKELLEFİYETİ.....	32
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	33
ÜRÜN SORUMLULUĞU.....	33
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	33
ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER	33
"CE" İŞARETİ YÖNETMELİĞİ	35
BİRİNCİ BÖLÜM	35
AMAÇ, KAPSAM, DAYANAK VE TANIMLAR	35
İKİNCİ BÖLÜM	37
TARAFLARIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ	37
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	38
"CE" İŞARETİNİN ÜRÜNE KONULMASI, KULLANILMASI VE AB UYGUNLUK BEYANI ..	38
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	40
ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER	40
TİCARET BAKANLIĞI PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ YÖNETMELİĞİ ..	41
BİRİNCİ BÖLÜM	41
AMAÇ, KAPSAM, DAYANAK VE TANIMLAR	41
İKİNCİ BÖLÜM	42
PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR.....	42
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	45
AYKIRILIK HALİNDE ALINACAK ÖNLEMLER VE UYGULANACAK YAPTIRIMLAR	45
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	48
BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ VE ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜNÜN GÖREV, YETKİ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	48
BEŞİNCİ BÖLÜM	49
ÜRETİCİNİN VE DAĞITICININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ	49
ALTINCI BÖLÜM	52
ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER	52
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ YÖNETMELİĞİ	53
BİRİNCİ BÖLÜM.....	53
AMAÇ, KAPSAM, DAYANAK VE TANIMLAR	53
İKİNCİ BÖLÜM	54
PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR.....	54
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	57

AYKIRILIK HALİNDE ALINACAK TEDBİRLER VE UYGULANACAK YAPTIRIMLAR	57
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	59
DENETİM PERSONELİNİN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI.....	59
BEŞİNCİ BÖLÜM	59
ÜRETİCİ VE DAĞITICININ YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	59
ALTINCI BÖLÜM	61
ÇEŞİTLİ VE SON HÜKÜMLER	61

ÜRÜN GÜVENLİĞİ VE TEKNİK DÜZENLEMELER KANUNU

Sayısı: 7223

Kabul Tarihi: 5/3/2020

Resmi Gazete Tarihi: 12.03.2020

Resmi Gazete Sayısı: 31066

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı, ürünlerin güvenli ve ilgili teknik düzenlemelere uygun olmasını sağlamak; piyasa gözetimi ve denetiminin esasları ile yetkili kuruluşların görevlerini ve iktisadi işletmeciler ile uygunluk değerlendirme kuruluşlarının yükümlülüklerini belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Kanun, piyasaya arz edilmesi hedeflenen, arz edilen, piyasada bulundurulmuş veya hizmete sunulan tüm ürünleri kapsar.

(2) Avrupa Birliği üyesi ülkelere ihraç edilen veya ihraç edilmesi hedeflenen ürünler bu Kanun kapsamında piyasaya arz edilmiş sayılır.

(3) Bir ürüne ilişkin özel bir kanunun bulunması durumunda, bu Kanun hükümleri söz konusu ürüne, özel kanunda hüküm bulunmayan hallerde uygulanır.

(4) Avrupa Birliği üyesi ülkeler dışındaki ülkelere ihraç edilen veya ihraç edilmesi hedeflenen ürünler bu Kanunun kapsamı dışındadır. Ancak bu ürünlerin de güvenli olması, taşıma konusu olmaması ve ürüne ilişkin işaretleme, etiketleme ve belgelendirmenin alıcıyı yanıltmayacak şekilde yapılması zorunludur.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Akreditasyon: Bir ulusal akreditasyon kurumu tarafından bir uygunluk değerlendirme kuruluşunun, belirli bir uygunluk değerlendirme faaliyetini yerine getirmek üzere ilgili ulusal veya uluslararası standartların belirlediği gerekleri ve uygulanabildiği yerlerde ilgili sektörel düzenlemelerde öngörülen ek gerekleri karşıladığının tespitine ve resmî kabulüne ilişkin kamu faaliyetini,

b) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

c) Ciddi risk taşıyan ürün: Risk değerlendirmesine dayanması ve ürünün normal ve öngörülebilir kullanımının dikkate alınması kaydıyla, zarara yol açabilecek bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ve zararın ciddiyetinin büyüklüğünün birlikte ele alınması neticesinde, riskin etkisi kısa vadede ortaya çıkmayan vakalar da dâhil olmak üzere, yetkili kuruluşların acil müdahalesini gerektiren risk taşıyan ürünü,

ç) Dağıtıcı: Ürünü tedarik zincirinde yer alarak piyasada bulunduran, imalatçı veya ithalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiyi,

d) Geri çağırma: Nihai kullanıcının elinde bulunan ürünün iktisadi işletmeciye geri getirilmesini amaçlayan her türlü önlemi,

e) Güvenli ürün: Kullanım süresi, hizmete sunulması, kurulumu, kullanımı, bakımı ve gözetimine ilişkin talimatlara uygun ve normal kullanım koşullarında kullanıldığında risk taşımayan veya sadece ürünün kullanımına özgü asgari risk taşıyan ve insan sağlığı ve güvenliği için gerekli düzeyde koruma sağlayan ürünü,

f) İktisadi işletmeci: İmalatçı, yetkili temsilci, ithalatçı, dağıtıcı veya ilgili teknik düzenleme kapsamında ürünlerin imalatına, piyasada bulundurulmasına veya hizmete sunulmasına ilişkin sorumluluğu olan diğer gerçek veya tüzel kişileri,

g) İmalatçı: Ürünü imal ederek veya ürünün tasarımını veya imalatını yaptırarak kendi isim veya ticari markası ile piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,

ğ) İthalatçı: Ürünü ithal ederek piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,

h) Nihai kullanıcı: Bir ürünü ticaret, iş, zanaat ve mesleki faaliyetler dışında tüketici olarak ya da sanayi veya mesleki faaliyeti için elinde bulunduran, Türkiye’de yerleşik veya ikamet eden gerçek ya da tüzel kişiyi,

ı) Piyasa gözetimi ve denetimi: Ürünlerin ilgili teknik düzenlemesi veya genel ürün güvenliği mevzuatında belirtilen gereklere uygun olmalarını sağlamak ve bu mevzuat kapsamında yer alan kamu yararını korumak amacıyla yetkili kuruluşlar tarafından yürütülen faaliyetleri ve alınan tedbirleri,

i) Piyasada bulundurma: Ürünün ticari faaliyet yoluyla, bedelli veya bedelsiz olarak dağıtım, tüketim veya kullanım için piyasaya sağlanmasını,

j) Piyasadan çekme: Tedarik zincirindeki ürünün piyasada bulundurulmasını önlemeyi amaçlayan her türlü tedbiri,

k) Piyasaya arz: Ürünün piyasada ilk kez bulundurulmasını,

l) Risk: Zarara yol açacak bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ile bu zararın ciddiyetinin büyüklüğünün birleşimini,

m) Risk taşıyan ürün: Ürünün kullanım amacı veya kullanım süresi ve uygulanabildiği durumlarda hizmete sunulması, kurulum ve bakım gereklilikleri de dâhil olmak üzere, ürünün normal ve öngörülebilir kullanım koşulları çerçevesinde, ilgili teknik düzenleme ya da genel ürün güvenliği mevzuatı kapsamında korunan insan sağlığı ve güvenliğini, iş yerinde sağlık ve güvenliği, tüketicilerin korunmasını, çevreyi, kamu güvenliğini ve diğer kamu yararlarını, makul ve kabul

edilebilir değerlendirilen ölçünün ötesinde olumsuz etkileme olasılığı bulunan ürünü,

n) Teknik düzenleme: İdari hükümler de dâhil olmak üzere, ürünün niteliğini, işleme veya üretim yöntemlerini veya bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme veya uygunluk değerlendirme işlemlerini tek tek veya birkaçını ele alarak belirleyen uyulması zorunlu mevzuatı,

o) Uygunluk değerlendirme kuruluşu: Kalibrasyon, test, belgelendirme ve muayene dâhil olmak üzere, uygunluk değerlendirme faaliyeti gerçekleştiren kuruluşu,

ö) Uygunluk değerlendirmesi: Ürün, süreç, hizmet, sistem, kişi veya kuruluşa ilişkin belirli şartların yerine getirilip getirilmediğini gösteren süreci,

p) Uygunluk işareti: Ürünün ilgili teknik düzenlemeye uygun olduğunu gösteren işareti,

r) Uygunsuzluk: Ürünün ilgili teknik düzenlemeye veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun olmama halini,

s) Ürün: Her türlü madde, müstahzar veya eşyayı,

ş) Yetkili kuruluş: Ürünlere ilişkin teknik düzenlemeleri hazırlayan, yürüten veya ürünleri denetleyen kamu kuruluşunu,

t) Yetkili temsilci: İmalatçının bu Kanun ve ilgili diğer mevzuat kapsamındaki bazı yükümlülüklerini onun adına yerine getirmek üzere imalatçı tarafından yazılı şekilde görevlendirilen Türkiye’de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Teknik Düzenlemeler, Ürün Güvenliği, Ürün Sorumluluğu Tazminatı, İktisadi İşletmecilerin Yükümlülükleri ve İzlenebilirlik

Teknik düzenlemeler

MADDE 4 – (1) Ürünlerin, teknik düzenlemesine uygun olması zorunludur. Bu hüküm, kullanılmış olmakla birlikte değişiklik yapılarak piyasaya tekrar arz edilen veya arz edilmesi hedeflenen ürünler ile Avrupa Birliği üyesi ülkeler dışındaki ülkelerden ithal edilen eski ve kullanılmış ürünlere de uygulanır. Teknik düzenlemesine uygun olmayan ürünler, uygunsuzlukları giderilmeden piyasaya arz edilemez, piyasada bulundurulamaz veya hizmete sunulamaz.

(2) Birinci fıkrada belirtilen hususlarda düzenlemeler yapmaya, sınırlamalar getirmeye ve istisnalar tanımaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(3) Ürünlere ilişkin teknik düzenlemeler, yetkili kuruluşça aşağıdaki usul ve esaslar gözetilerek hazırlanır, yürürlüğe konulur veya uygulanır:

a) Yetkili kuruluş, teknik düzenlemeleri insan sağlığının, can ve mal güvenliğinin, çevrenin, hayvan ve bitki sağlığının veya tüketicinin korunması ya da enerji verimliliğinin sağlanması gibi bir kamu yararını gözeterek, rekabeti engellemeyecek şekilde ve gözettiği amacın ötesine geçmeyen, uygun, orantılı, açık ve uygulanabilir olacak şekilde hazırlar ve/veya uygular.

b) Yetkili kuruluş, hazırladığı teknik düzenlemeleri taslak aşamasındayken Bakanlığın ve ilgili tüm tarafların görüşüne açar, mevzuatın ve uluslararası yükümlülüklerin gerektirdiği hallerde ilgili uluslararası taraflara bildirir.

c) Yetkili kuruluş, ilgili teknik düzenlemelerin gerektirdiği hallerde ürünlerde engellilerin erişebilirliğine yönelik önlemleri alır.

(4) Avrupa Birliği teknik mevzuatına uyum alanında yetkili kuruluşlar arasında koordinasyon Bakanlık tarafından sağlanır.

Ürün güvenliği

MADDE 5 – (1) Ürünün güvenli olması zorunludur.

(2) Teknik düzenlemenin insan sağlığı ve güvenliği ile ilgili hükümlerine uygun ürün, aksi ispatlanana kadar güvenli kabul edilir.

(3) Teknik düzenlemenin bulunmadığı veya insan sağlığı ve güvenliğine ilişkin hükümler içermediği durumlarda, bir ürünün güvenli olup olmadığının değerlendirilmesi genel ürün güvenliği mevzuatına göre yapılır.

Ürün sorumluluğu tazminatı

MADDE 6 – (1) Ürünün, bir kişiye veya bir mala zarar vermesi halinde, bu ürünün imalatçısı veya ithalatçısı zararı gidermekle yükümlüdür.

(2) İmalatçı veya ithalatçının sorumlu tutulabilmesi için, zarar gören tarafın uğradığı zararı ve uygunsuzluk ile zarar arasındaki nedensellik bağıını ispat etmesi zorunludur.

(3) Ürünün sebep olduğu zarardan birden fazla imalatçı veya ithalatçının sorumlu olması halinde, bunlar müteselsilen sorumlu tutulurlar.

(4) İmalatçı veya ithalatçıyı üründen kaynaklanan tazminat sorumluluğundan kurtaran ya da bu sorumluluğu azaltan sözleşmelerin ilgili maddeleri hükümsüzdür.

(5) Ürünün sebep olduğu zarar nedeniyle ödenecek maddi ve manevi tazminat miktarının belirlenmesinde 11/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır.

(6) Tazminat talebi için zamanaşımı süresi, zarar görenin zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten itibaren üç yıl ve her halde zararın doğduğu tarihten itibaren on yıldır.

(7) Diğer kanunlardaki tazminat sorumluluğuna ilişkin hükümler saklıdır.

İmalatçının yükümlülükleri

MADDE 7 – (1) İmalatçı;

a) Piyasaya ancak teknik düzenlemesine veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygun ürünleri arz eder.

b) Mevzuatın gerektirdiği hallerde teknik dosyayı tanzim eder, uygunluk değerlendirme işlemini yapar veya yaptırır, uygunluk beyanını veya uygunluğu gösteren diğer belgeleri düzenler ve uygunluk işaretini ürüne koyar.

c) Uygunluk değerlendirmesine ilişkin teknik dosyayı ve belgeleri teknik düzenlemede belirtilen süre, süre belirtilmediği hallerde ürünün piyasaya arz edildiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza eder.

c) Ürünün ilgili kurallara uygunluğunun seri üretim boyunca da sürdürülmesi için gerekli önlemleri alır, ürünün tasarımı veya niteliğindeki değişiklikler ile uygun olduğunu beyan ettiği kurallardaki değişiklikleri takip eder ve gereğini yapar.

d) Taşıdıkları muhtemel risklerle orantılı olarak, piyasada bulundurulanan ürünlerinden numune alarak test eder, inceleme yapar, şikâyetlerin, uygun olmayan ve geri çağrılan ürünlerin kaydını tutar ve yaptığı izleme faaliyeti hakkında dağıtıcıları bilgilendirir.

e) Ürünün mevzuatın gerektirdiği model, parti ve seri numarası veya ayırt edilmesini sağlayacak diğer bilgileri kolayca görülebilir ve okunabilir şekilde taşınmasını temin eder. Ürünün boyut veya doğasının buna elverişli olmadığı durumlarda ise bu bilgilerin ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede yer almasını sağlar.

f) Mevzuatın gerektirdiği hallerde ismini, kayıtlı ticari unvanını veya markasını ve kendisine ulaşılabilir açık adresini ürünün üzerinde, bunun mümkün olmadığı durumlarda ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede belirtir.

g) Ürünün taşıyabileceği risklere karşı gereken tedbirleri alır ve bunlardan sakınabilmeleri için nihai kullanıcılara gerekli bilgileri sağlar.

ğ) Ürün veya ambalajının üzerinde veya ürüne eşlik eden belgelerde yer alan (g) bendinde belirtilen bilgilerin ve montaj, kullanım ve bakım talimatları ile güvenlik kurallarının Türkçe olmasını sağlar.

h) Piyasaya arz etmiş olduğu bir ürünün uygun olmadığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde ürünü uygun duruma getirmek ve gerektiğinde ürünün piyasaya arzını durdurmak, ürünü piyasadandan çekmek veya geri çağırarak için gerekli düzeltici önlemleri ivedilikle alır. Ürünün risk taşıdığı durumlarda özellikle sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında ayrıntılı bir şekilde ve ivedilikle yetkili kuruluşu bilgilendirir.

ı) Piyasaya arz ettiği ürünlerin taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde yetkili kuruluşun talimatlarını yerine getirir ve ürünlerin uygunluğunu gösteren gerekli tüm bilgi ve belgeleri yetkili kuruluşa Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği diğer bir dilde sağlar.

i) İlgili teknik düzenlemenin gerektirdiği hallerde ve öngördüğü usuller çerçevesinde resmî kayıt işlemlerini yapar veya yaptırır.

(2) Numunenin imalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiden alınması durumunda numune bedeli, imalatçı tarafından numunenin alındığı gerçek veya tüzel kişiye ödenir.

Yetkili temsilcinin yükümlülükleri

MADDE 8 – (1) İmalatçı, devrettiği yetki ve görevlerin mahiyetini, varsa koşullarını ve sınırlarını yazılı olarak ve açık bir biçimde belirlemek suretiyle yetkili temsilci atayabilir.

(2) Yetkili temsilci, imalatçının birinci fıkrada belirtilen şekilde kendisine verdiği ve mevzuatın sınırlamadığı görevleri yerine getirir. Ancak, görevlendirme belgesinde belirtilmese dahi, yetkili temsilci teknik düzenlemenin gerektirdiği ve ürünün uygunluğunu gösteren belgeleri teknik düzenlemede belirtilen süre, süre belirtilmediği hallerde ürünün piyasaya arz edildiği tarihten itibaren en az on yıl

boyunca muhafaza eder ve yetkili kuruluşun talebi halinde Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği diğer bir dilde sağlar. Ürünün taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde yetkili kuruluşun talimatlarını ivedilikle yerine getirir.

İthalatçının yükümlülükleri

MADDE 9 – (1) İthalatçı;

a) Piyasaya ancak teknik düzenlemesine veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygun ürünleri arz eder.

b) Ürünü piyasaya arz etmeden önce, ürünün uygunluk işareti veya işaretlerini taşıdığını, ürüne gerekli belgelerin eşlik ettiğini ve imalatçının 7 nci maddenin birinci fıkrasının (b), (e) ve (f) bentlerinde düzenlenen yükümlülükleri yerine getirdiğini teyit eder.

c) Ürünün uygun olmadığını bildiği veya bilmesinin gerektiği durumlarda, uygun hale getirilmeden ürünü piyasaya arz edemez ve ürünün risk taşıdığı her durumda imalatçıyı ve yetkili kuruluşu bilgilendirir.

ç) Mevzuatın gerektirdiği hallerde ismini, kayıtlı ticari unvanını veya markasını ve kendisine ulaşılabilir açık adresini ürünün üzerinde, bunun mümkün olmadığı durumlarda ürünün ambalajında veya ürüne eşlik eden bir belgede belirtir. Bu yükümlülüğü, imalatçı tarafından belirtilen zorunlu veya ürün güvenliğine ilişkin bilgilerin görünürlüğünü engellemeden yerine getirir.

d) Ürünün taşıyabileceği risklere karşı gereken tedbirleri alır ve bunlardan sakınabilmeleri için nihai kullanıcılara gerekli bilgileri sağlar.

e) Ürün veya ambalajının üzerinde veya ürüne eşlik eden belgelerde yer alan (d) bendinde belirtilen bilgilerin ve montaj, kullanım ve bakım talimatları ile güvenlik kurallarının Türkçe olmasını sağlar.

f) Ürün kendi sorumluluğu altındayken, depolama ve nakliye şartlarının ürünün teknik düzenlemesine veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğuna hanel gelmemesini sağlar.

g) Taşıdıkları muhtemel risklerle orantılı olarak piyasada bulundurulmuş ürünlerinden numune alarak test eder, inceleme yapar, şikâyetlerin, uygun olmayan ve geri çağrılan ürünlerin kaydını tutar ve yaptığı izleme faaliyetleri hakkında imalatçı ve dağıtıcıları bilgilendirir.

ğ) Piyasaya arz etmiş olduğu bir ürünün uygun olmadığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde ürünü uygun duruma getirmek ve gerektiğinde ürünün piyasaya arzını durdurmak, ürünü piyasadan çekmek veya geri çağırarak için gerekli düzeltici önlemleri ivedilikle alır. Ürünün risk taşıdığı durumlarda özellikle sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında ayrıntılı bir şekilde ve ivedilikle yetkili kuruluşu bilgilendirir.

h) Mevzuatın gerektirdiği ve ürünün uygunluğunu gösteren belgelerin bir örneğini teknik düzenlemede belirtilen süre, süre belirtilmemiş ise ürünün ithal edildiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca yetkili kuruluşun talebi halinde Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği diğer bir dilde sağlar.

ı) Piyasaya arz ettiği ürünlerin taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde yetkili kuruluşun talimatlarını yerine getirir.

i) İlgili teknik düzenlemenin gerektirdiği hallerde ve öngördüğü usuller çerçevesinde resmî kayıt işlemlerini yapar veya yaptırır.

(2) Numunenin ithalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiden alınması durumunda numune bedeli ithalatçı tarafından numunenin alındığı gerçek veya tüzel kişiye ödenir.

Dağıtıcının yükümlülükleri

MADDE 10 – (1) Dağıtıcı;

a) Ürünü piyasada bulundurmada önce, ürünün uygunluk işareti veya işaretlerini taşıdığını, uygunluğu gösteren belgelere sahip olduğunu, talimatların ve güvenlik kurallarının ürüne Türkçe olarak eşlik ettiğini ve imalatçının 7 nci maddenin birinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde, ürün ithal ise ayrıca imalatçının 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde düzenlenen yükümlülükleri yerine getirdiğini doğrular, ürünün veya ambalajının üzerine koyacağı etiket, fiyat, uyarı ve benzeri bilgilerin imalatçının veya ithalatçının koyduğu zorunlu veya ürün güvenliğine ilişkin bilgilerin görünürlüğünü engellemesini önler.

b) Ürünün uygun olmadığını bildiği veya bilmesinin gerektiği durumlarda, uygun hale getirilmeden ürünü piyasada bulunduramaz ve ürünün risk taşıdığı her durumda imalatçı veya ithalatçıyı ve yetkili kuruluşu ivedilikle bilgilendirir.

c) Ürün kendi sorumluluğu altındayken, depolama ve nakliye koşullarının ürünün teknik düzenlemesine veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğuna hanel gelmemesini sağlar.

ç) Piyasada bulundurduğu ürünün uygun olmadığını öğrendiği veya bilmesinin gerektiği hallerde, ürünü uygun duruma getirmek, piyasadan çekmek veya geri çağırmak için gerekli düzeltici önlemlerin imalatçı veya ithalatçı tarafından alındığını teyit eder ve ürünün risk taşıdığı durumlarda imalatçı veya ithalatçıyı ve özellikle sağlık ve güvenlik bakımından risk teşkil eden hususlar ile alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında yetkili kuruluşu ivedilikle bilgilendirir.

d) Piyasada bulundurduğu ürünlerin taşıdığı risklerin ortadan kaldırılması amacıyla yapılan faaliyetlerde ilgili iktisadi işletmeci ile iş birliği yapar, ürünlerin uygunluğunu gösteren tüm bilgi ve belgeleri yetkili kuruluşa sunar ve yetkili kuruluşun talimatlarını ivedilikle yerine getirir.

İmalatçının yükümlülüklerinin ve ürün sorumluluğu tazminatının diğer iktisadi işletmecilere uygulandığı durumlar

MADDE 11 – (1) Ürünü kendi isim veya ticari markası altında piyasaya arz eden veya piyasada bulundurulan ürünü teknik düzenlemesine veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğunu etkileyecek şekilde değiştiren ithalatçılar ile dağıtıcılar bu Kanun kapsamında imalatçı sayılırlar ve imalatçının 7 nci maddede belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmekle sorumludurlar.

(2) Ürünün imalatçısı, yetkili temsilcisi veya ithalatçısının tespit edilemediği durumlarda, yetkili kuruluşça yapılan bildirim kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde imalatçı, yetkili temsilci veya ithalatçısının isim ve irtibat bilgilerini, bu bilgilere sahip değil ise tedarik zincirinde yer alan bir önceki iktisadi işletmecinin isim ve irtibat bilgilerini bildirmeyen dağıtıcı, bu Kanun kapsamında imalatçı olarak kabul edilir.

(3) Üründen kaynaklanan tazminat sorumluluğuna ilişkin olarak ürünün imalatçısı, yetkili temsilcisi veya ithalatçısının belirlenemediği durumlarda, zarara uğrayan kişiye bu iktisadi işletmecilerin isim ve irtibat bilgilerini, bu bilgilere sahip değil ise tedarik zincirinde yer alan bir önceki iktisadi işletmecinin isim ve irtibat bilgilerini bu talebin kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde bildirmeyen dağıtıcı, bu Kanun kapsamında imalatçı gibi tazminattan sorumlu tutulur.

İzlenebilirlik

MADDE 12 – (1) İktisadi işletmeciler, tedarik zincirinde yer alan bir önceki ve varsa bir sonraki iktisadi işletmecinin ismi, ticari unvanı veya markası ve irtibat bilgileri ile ürünün takibini kolaylaştıracak diğer bilgilerin kaydını düzenli bir şekilde tutar, ürünü piyasaya arz ettikleri veya piyasada buldurmaya başladıkları tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza eder ve yetkili kuruluşun talebi halinde sunarlar.

(2) Birinci fıkrada belirtilen yükümlülükler; bir ürünü elektronik ortamda piyasaya arz eden veya bulduranlar, başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan aracı hizmet sağlayıcıları ile radyo ve televizyon gibi medya hizmet sağlayıcıları için de geçerlidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uygunluk İşaretleri ve Belgeleri, Uygunluk Değerlendirme İşlemleri ve Kuruluşları

Uygunluk işaretleri ve belgeleri, uygunluk değerlendirme işlemleri

MADDE 13 – (1) Ürünün piyasaya arz edilebilmesi, piyasada buldurulabilmesi veya hizmete sunulabilmesi için teknik düzenlemede bu ürüne ilişkin öngörülen zorunlu uygunluk değerlendirme işlemlerinin tamamlanması ve olumlu sonuçlanması gerekir.

(2) Bir teknik düzenlemenin gerektirdiği ürünlere ilişkin her türlü uygunluk işareti ve belgesinin, test raporlarının ve diğer belgelerin gerçeğe aykırı şekilde düzenlenmesi, kullanılması, tahrif veya taklit edilmesi yasaktır.

(3) Uygunluk işaretleri, sadece teknik düzenlemelerin bu işaretlerin konulmasını öngördüğü ürünlerde kullanılabilir.

(4) Ürünün uygunluğunu gösteren işaret ve belgeler, uygulama mevzuatında veya teknik düzenlemede belirtilen usul ve esaslara uygun olarak düzenlenir ve kullanılır.

(5) Ürüne, uygunluk işaretinin anlamı ve şekli hakkında üçüncü tarafları yanıltacak başka işaretler veya betimlemeler konulamaz. Diğer her türlü işaret, ürüne ancak uygunluk işaretinin görünebilirliğini, okunabilirliğini ve anlamını bozmayacak şekilde konulabilir.

Uygunluk değerlendirme kuruluşları ve onaylanmış kuruluşlar

MADDE 14 – (1) Yetkili kuruluş, teknik düzenlemenin gerektirdiği hallerde, uygulama mevzuatında ve teknik düzenlemede belirtilen usul ve esaslar

çerçevesinde onaylanmış kuruluşlar dâhil olmak üzere uygunluk değerlendirme kuruluşlarını görevlendirebilir.

(2) Görevlendirme olup olmadığına bakılmaksızın uygunluk değerlendirme kuruluşları, teknik düzenleme kapsamındaki faaliyetlerinden dolayı bu teknik düzenlemeyi yürüten yetkili kuruluşa karşı sorumludur.

(3) Uygunluk değerlendirme kuruluşları;

a) Uygulama mevzuatında ve teknik düzenlemelerde yer alan usul ve esaslara uyar; bağımsız, tarafsız ve şeffaf bir şekilde hizmet verir.

b) Faaliyetleri ile ilgili her türlü belge ve kaydı, teknik düzenlemede belirtilen süre, süre belirtilmediği durumlarda ise bu belge ve kayıtların düzenlendiği tarihten itibaren en az on yıl boyunca muhafaza eder ve yetkili kuruluşun talebi halinde sunar.

(4) Yetkili kuruluş, yetki alanına giren uygunluk değerlendirme kuruluşlarının uygulama mevzuatında ve teknik düzenlemelerde belirtilen nitelikleri karşılamaya devam edip etmediğini, sorumlulukları yerine getirip getirmediğini ve faaliyetleri öngörülen koşullara uygun olarak sürdürüp sürdürmediğini izler ve denetler.

(5) Yetkili kuruluş, dördüncü fıkrada belirtilen izleme ve denetleme faaliyetinin sonuçlarının olumsuz çıkması halinde, bu uygunsuzlukların düzeltilmesi için uygunluk değerlendirme kuruluşuna acil haller dışında makul bir süre verebilir. Yetkili kuruluş, nihai kararını verene kadar uygunluk değerlendirme kuruluşunun uygunsuzluğa konu faaliyetini askıya alabilir veya kısıtlayabilir. Yetkili kuruluş, verilen sürede uygunsuzluğun giderilmemesi halinde, uygunluk değerlendirme kuruluşunun teknik düzenleme kapsamındaki faaliyetlerini, uygunsuzlukla orantılı olarak süreli veya süresiz kısıtlayabilir veya tamamen durdurabilir; bu uygunluk değerlendirme kuruluşu bir onaylanmış kuruluş ise bu statüsünü geri çekebilir.

(6) Uygunluk değerlendirme kuruluşlarından faaliyeti kısıtlanan, askıya alınan, faaliyetine son verilen veya kendi isteği ile faaliyetine son verenler, uygunluk değerlendirme işlemleri ile ilgili belge ve kayıtları, uygunluk değerlendirme işlemini devam ettirmek üzere başka bir uygunluk değerlendirme kuruluşuna veya yetkili kuruluşa teslim eder veya yetkili kuruluşun talebi halinde sunmak üzere muhafaza eder.

(7) Türkiye’de yerleşik uygunluk değerlendirme kuruluşlarının akreditasyonunu kamu kuruluşu olan ulusal akreditasyon kuruluşu yapar. Uygunluk değerlendirme kuruluşları, ulusal akreditasyon kuruluşunun akreditasyon hizmeti vermediği alanlarda Avrupa Birliği üyesi ülkelerin bu alanda akreditasyon hizmeti veren ulusal akreditasyon kuruluşlarına başvurabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ürünlerin Denetimi ve Yetkili Kuruluşun Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Ürünlerin denetimine ilişkin genel usul ve esaslar

MADDE 15 – (1) Yetkili kuruluş, yetki alanına giren ürünlerin teknik düzenlemelere veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğunu doğrulamak amacıyla denetim yapar.

(2) Birinci fıkrada belirtilen denetimin, ürünün piyasaya arzından nihai kullanıcıya ulaştığı aşamaya kadar piyasa gözetimi ve denetimi yoluyla yapılması esastır. Ancak, teknik düzenlemelerin gerektirdiği hallerde ve öngördüğü koşullarda denetim; ithalat, ihracat, montaj, hizmete sunum veya bir mal veya hizmet sağlanması sürecinde veya kullanım aşamasında da yapılabilir.

(3) Denetim, yetkili kuruluşun görev ve sorumluluğundadır. Denetim yetkili kuruluş tarafından yapılır veya gerektiğinde bu görev, denetim yapma kapasitesine sahip diğer bir yetkili kuruluşa devredilebilir. Yetki devri, bu Kanunda düzenlenen yaptırımları uygulama ve önlemleri alma yetkisini de içerebilir.

(4) Yetkili kuruluş, denetim görevini orantılılık ve tarafsızlık ilkelerine riayet ederek yapar.

(5) Yetkili kuruluş, ürün denetiminin etkin ve hızlı yapılması için gerekli idari ve teknik yapıyı oluşturur, plan ve program hazırlar ve gerektiğinde diğer yetkili kuruluşlarla iş birliği yapar. Yetkili kuruluşlar arasında ortaya çıkabilecek görüş ayrılıklarının giderilmesine ilişkin koordinasyon, Bakanlık tarafından sağlanır.

(6) Bir ürünün teknik düzenlemeye veya 5 inci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğunu gösteren belgelere veya işaretlere sahip olması, yetkili kuruluşun, ürünü bu Kanunun gerektirdiği şekilde denetlemesini, uygun olmayan ürün hakkında bu Kanunda belirtilen önlemleri almasını veya ilgililere yaptırım uygulamasını engellemez.

(7) Denetlenen ürünün test ve/veya muayene sonucunda uygun olmadığının tespiti halinde numune, test veya muayene giderleri ve bunlara ilişkin diğer giderler imalatçı veya ithalatçı tarafından karşılanır.

(8) Dış ticarete konu ürünlerin uygunluk denetimlerine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca belirlenir.

Yetkili kuruluşun piyasa gözetimi ve denetiminde görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 16 – (1) Yetkili kuruluş piyasaya arz edilmesi hedeflenen, piyasaya arz edilen, piyasada bulundurulmuş veya hizmete sunulan ürünleri; depoda, nakil aracında, iş yeri ve üretim tesisi de dâhil olmak üzere gerekli görülen yerlerde denetleyebilir ve iktisadi işletmecilerden denetime ilişkin gerek duyduğu belge, bilgi ve kayıtları isteyebilir.

(2) Yetkili kuruluş, ürünleri belirli bir program dâhilinde, yeterli ölçek ve sıklıkta, işaret veya belge kontrolü veya duyuşal inceleme yaparak ve gerektiğinde numune almak suretiyle veya yerinde muayene ve/veya test yoluyla denetler ve bu işlemleri kayıt altına alır.

(3) Yetkili kuruluş, yaptığı denetimler veya aldığı bilgi, ihbar veya şikâyetler neticesinde bir ürünün risk taşıdığına dair yeterli gerekçe bulunduğuna kanaat getirirse, risk değerlendirmesi yapar. Ürünün ciddi bir risk taşıyıp taşımadığına ilişkin nihai karar, riskin doğurabileceği tehlikenin niteliği ve gerçekleşme olasılığı göz önünde bulundurularak yapılan bu risk değerlendirmesine dayanır. Daha yüksek bir güvenlik seviyesinin olabirliği veya piyasada daha düşük riskli ürünlerin varlığı, bir ürünün güvenli olmadığı veya ciddi risk taşıdığı anlamına gelmez.

(4) Ürüne ilişkin uygunluk işareti veya teknik düzenlemenin gerektirdiği teknik dosya, etiket ve talimatların bulunmaması, eksik veya yetersiz olması veya yanlış kullanılması halinde yetkili kuruluş üçüncü fıkrada belirtilen risk

değerlendirmesini yapmak için yeterli gerekçenin bulunduğunu varsayabilir. Bu durumda, yapacağı risk değerlendirmesinin sonucundan bağımsız olarak yetkili kuruluş, tespit ettiği bu fıkra kapsamındaki uygunsuzlukların giderilmesini, bunun gerçekleşmemesi halinde iktisadi işletmeciden bu Kanunda öngörülen önlemlerden uygun ve gerekli gördüklerinin alınmasını ister. Bu uygunsuzlukların devam etmesi halinde yetkili kuruluş, ürünün piyasaya arzının yasaklanması veya kısıtlanması için gerekli tüm önlemleri alır veya piyasada bulunan ürünün geri çağrılmasını veya piyasadan çekilmesini sağlar.

(5) Ürünün ciddi risk taşıdığı haller dışında yetkili kuruluş, önlemlere ilişkin nihai kararı almadan önce iktisadi işletmeciye savunma yapabilmesi için on iş gününden az olmamak üzere makul bir süre verir. Yetkili kuruluş bu Kanun kapsamında aldığı önlem ve idari yaptırıma ilişkin kararını iktisadi işletmeciye bildirdiği tebligatta bu kararın dayandığı gerekçeleri, varsa çözüm önerilerini, yasal itiraz yollarını ve süre sınırlarını da belirtir.

(6) İktisadi işletmeci, 7 nci, 8 inci, 9 uncu ve 10 uncu maddelerde düzenlenen yükümlülükleri ölçüsünde aşağıdaki düzeltici önlemlerden uygun ve gerekli olanları orantılılık ilkesine riayet ederek zamanında ve etkili olacak şekilde alır. Aksi takdirde yetkili kuruluş, gerektiğinde bir süre sınırı da koyarak iktisadi işletmeciden;

a) Ürünün taşıdığı risk ve alınan düzeltici önlemler ve sonuçları hakkında yetkili kuruluşun eksiksiz ve ayrıntılı bir şekilde bilgilendirilmesi,

b) Uygun olmayan bir ürünün uygunluğunu sağlamak için gerekli önlemlerin alınması,

c) Belli durumlarda veya belli kişiler bakımından risk taşıyabilecek ürünlerin; riskler hakkında uygun, açık ve kolayca anlaşılabilir Türkçe uyarılarla işaretlenmesi ve bu risklerin ürüne eşlik eden belgelerde yer alan montaj, kullanım ve bakım talimatları ile güvenlik kurallarında açıkça belirtilmesi veya bu ürünlerin piyasaya arzının uygunluğunu temin edecek ön koşullara tabi tutulması ve risk altındaki kişilerin riskler hakkında ivedilikle ve uygun şekillerde uyarılması,

ç) Hakkında ciddi risk taşıdığına dair belirtilerin bulunduğu ürünlerin piyasaya arzının, piyasada bulundurulmasının, önerilmesi veya teşhir edilmesinin gerekli değerlendirmeler ve kontroller için ihtiyaç duyulacak zaman süresince geçici olarak durdurulması,

d) Ciddi risk taşıyan ürünlerin piyasaya arzının ivedilikle durdurulması, piyasada bulundurulmasının önlenmesi, piyasadan çekilmesi ve geri çağrılması, dağıtıcıların bu kararlardan haberdar olmaları ve kararlara uymalarını sağlamak amacıyla gerekli tedbirlerin alınması ve ürünün taşıdığı riskler hakkında nihai kullanıcıların uyarılması, ürünlerin uygun koşullarda imhası veya işlevsiz hale getirilmesi, öneri ve teşhirinin durdurulması,

e) İktisadi işletmeci tarafından alınan önlemlerin, piyasaya arz ettiği ve önleme konu her bir ürün için etkin bir şekilde ve eksiksiz uygulanmış olduğunun yetkili kuruluşa bildirilmesi,

önlemlerinden uygun ve gerekli gördüklerini almasını ister.

(7) Yetkili kuruluş, altıncı fıkroda öngörülen önlemler dışında gerekli gördüğü veya teknik düzenlemede yer alan diğer önlemlerin alınmasını iktisadi işletmeciden isteyebilir veya bu önlemleri kendisi alabilir.

(8) Yetkili kuruluş, iktisadi işletmecinin aldığı altıncı fıkrada belirtilen düzeltici önlemler ile bu Kanun kapsamında kendisinin aldığı önlemleri 23 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla kendi internet sitesinde veya gerekli gördüğü diğer uygun yöntemlerle ivedilikle ilan eder.

(9) Yetkili kuruluş, gerektiğinde bu Kanun kapsamına giren konulara ilişkin şikâyetlerin ulaştırılabileceği veya bilgi alınabilecek ürün güvenliği yardım masası oluşturur ve bu birimin görev alanına giren konular ile irtibat bilgilerini uygun bir şekilde duyurur.

(10) Yetkili kuruluşlar tarafından düzenlenen eğitime katılarak piyasa gözetimi ve denetimi sertifikası almış olan personele, fiilen piyasa gözetimi ve denetimi için görevlendirilmeleri halinde 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre hak ettikleri gündeliklerin bir buçuk katı tutarında gündelik ödenir. Ancak, 6245 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasında sayılanlar hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.

Yetkili kuruluşun denetime ilişkin diğer yetkileri

MADDE 17 – (1) İktisadi işletmecinin gerekli önlemleri almaması, zamanında almaması veya aldığı önlemleri yetkili kuruluşun eksik veya yetersiz bulması veya iktisadi işletmecinin tespit edilememesi halinde, yetkili kuruluş 16ncı maddenin altıncı fıkrasının (d) bendinde öngörülen önlemleri alır.

(2) Piyasaya arz edilen veya piyasada bulundurulan uygun olmayan bir ürünün internet üzerinden tanıtımı ve satışının yapılması halinde yetkili kuruluş, aracı hizmet sağlayıcıya içeriğin çıkarılması için internet sayfalarındaki iletişim araçları, alan adı, IP adresi ve benzeri kaynaklarla elde edilen bilgiler üzerinden elektronik posta veya diğer iletişim araçları ile bildirimde bulunur. İçeriğin yirmi dört saat içerisinde aracı hizmet sağlayıcı tarafından çıkarılmaması halinde yetkili kuruluş uygun olmayan ürüne ilişkin içeriğe erişimin engellenmesine karar verir ve bu kararı uygulanmak üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna bildirir. İnternet sitesinin doğrudan iktisadi işletmeciye ait olması durumunda aynı uygulama yapılır. Bu fıkra kapsamında verilen erişimin engellenmesi kararı içeriğe erişimin engellenmesi (URL vb.) yöntemiyle verilir.

(3) Uygun olmayan bir ürünün televizyon veya radyo üzerinden tanıtım ve satışının durdurulması medya hizmet sağlayıcı kuruluştan istenir. Medya hizmet sağlayıcı kuruluş, tanıtım ve satışın durdurulması için yetkili kuruluş ile iş birliği yapar. Yetkili kuruluş, satışın durdurulması kararını Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna bildirir.

(4) Yetkili kuruluşun görevlendirdiği gerçek veya tüzel kişi tarafından, piyasa gözetimi ve denetimi amacıyla kimlik açıklanmadan ve internet, radyo ve televizyon gibi uzaktan iletişim araçları üzerinden satın alınan ürünler numune olarak esas alınır.

İktisadi işletmeciler tarafından alınan önlemlerin duyurulması

MADDE 18 – (1) Risk taşıyan ürünlerle ilgili olarak kendiliğinden veya yetkili kuruluşun talebi üzerine bu Kanunun gerektirdiği önlemleri alan iktisadi işletmeci, bu önlemler ve ürünün içerdiği riskler hakkındaki bilgileri etkili olacak şekilde duyurur ve duyurunun kapsamına göre engellilerin erişebilirliğini dikkate alır. Duyuru, asgari aşağıdaki bilgileri içerir:

a) Ürünü tanıtacak marka, model veya cins ismi veya diğer ayırt edici özellikler

- b) Mümkün ise ürünün fotoğrafı veya resimli tasviri
- c) Alınan önlem
- ç) Önlemi gerektiren sorunun açık ve anlaşılır tarifi
- d) Sorumlu iktisadi işletmecinin isim, adres ve diğer iletişim bilgileri
- e) Riskten sakınmak veya sorunu gidermek için önerilen yöntemler

(2) Yetkili kuruluş, birinci fıkrada belirtilen duyuruyu veya duyuru şeklini uygun bulmaz veya yetersiz görürse, duyurunun daha uygun bir şekilde ve yöntemlerle tekrar edilmesini talep edebilir.

(3) Dağıtıcılar, iktisadi işletmecinin ürüne ilişkin riskler ve önlemler hakkında kendilerine bildirdiği bilgileri, varsa tedarik zincirindeki bir sonraki dağıtıcıya iletmek ve birinci fıkrada belirtilen duyuruyu müşterilerinin kolaylıkla görebileceği veya ulaşabileceği yerlere koymak zorundadır.

Ürünün geri çağırılması

MADDE 19 – (1) Alınan diğer önlemlerin riskin ortadan kaldırılmasında yetersiz kalması durumunda iktisadi işletmeci, kendiliğinden veya yetkili kuruluşun talebi üzerine ürünü geri çağırır.

(2) İktisadi işletmeci geri çağırma önlemini, 18 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilenlere aşağıdaki bilgileri de ekleyerek duyurur:

- a) Ürünün teslim alınacağı veya onarılacağı adres ve irtibat noktaları
- b) Nihai kullanıcıya sunulan teklif ve seçenekler

(3) İktisadi işletmeci ürünü teslim eden nihai kullanıcıya aşağıdaki seçeneklerden en az birini sunar:

- a) Ürünün geri çağırılmasına yol açan sorunun giderilmesi
- b) Ürünün teslim tarihindeki perakende satış değerinin ödenmesi
- c) Ürünün, teknik düzenlemesine uygun, güvenli ve eş değer bir ürünle değiştirilmesi

(4) Ürünün geri çağırılmasıyla ilgili tüm masraflar ürünü geri çağırılan iktisadi işletmeci tarafından üstlenilir. İktisadi işletmeci, nihai kullanıcıya ek bir maliyet yüklemeyen nihai kullanıcının ürünü zamanında ve kolaylıkla teslim edebilmesi için gerekli koşulları sağlamak zorundadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İdari Para Cezaları, Yetki, İtiraz ve Son Hükümler

İdari para cezaları

MADDE 20 – (1) Bu Kanunun;

a) 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde atıf yapılan teknik düzenlemelerin veya genel ürün güvenliği mevzuatının ürün güvenliğine ilişkin hükümlerine aykırı hareket edenlere 50.000 Türk lirasından 500.000 Türk lirasına kadar,

b) 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde atıf yapılan teknik düzenlemelerin veya genel ürün

güvenliği mevzuatının ürün güvenliği dışındaki hükümlerine aykırı hareket edenlere 20.000 Türk lirasından 200.000 Türk lirasına kadar,

c) 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi, 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 20.000 Türk lirasından 200.000 Türk lirasına kadar,

ç) 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç), (d), (g), (h) ve (ı) bentleri, 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c), (d), (f), (g), (ğ) ve (i) bentleri, 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi, 13 üncü maddesinin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları, 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi, 14 üncü maddesinin altıncı fıkrası, 18 inci maddesinin birinci fıkrası ile 21 inci maddesinin beşinci fıkrasına aykırı hareket edenlere 10.000 Türk lirasından 100.000 Türk lirasına kadar,

d) 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendine aykırı hareket edenlere 50.000 Türk lirasından 500.000 Türk lirasına kadar,

e) 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (c), (e), (f), (ğ) ve (i) bentleri, 8 inci maddesinin ikinci fıkrası, 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç), (e), (h) ve (i) bentleri, 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (ç) ve (d) bentleri, 12 nci maddesi, 18 inci maddesinin üçüncü fıkrası ile 19 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırı hareket edenlere 7.000 Türk lirasından 70.000 Türk lirasına kadar,

idari para cezası uygulanır.

(2) Yetkili kuruluşun denetimle görevli çalışanlarının görevlerini yapmalarına engel olanlara 7.000 Türk lirasından 70.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(3) İhraç edilmesi hedeflenen ürünlerin 2 nci maddenin dördüncü fıkrasına aykırı olması halinde yetkili kuruluşça ürün güvenliğine ilişkin aykırılıkta 50.000 Türk lirasından 500.000 Türk lirasına kadar, diğer aykırılık durumlarında 20.000 Türk lirasından 200.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır ve gerekli diğer önlemler alınır.

(4) 2 nci maddenin dördüncü fıkrasına aykırı ürün ihraç edenlere, uygunsuzluğa konu ürünün gerçekleşen FOB bedelinin %5'inden %25'ine kadar tekabül eden miktarda Türk lirası idari para cezası uygulanır.

(5) 17 nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarına aykırı hareket edenlere 20.000 Türk lirasından 200.000 Türk lirasına kadar idari para cezası uygulanır.

(6) 7 nci maddenin ikinci fıkrasına ve 9 uncu maddenin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere toplam numune bedelinin beş katına kadar idari para cezası uygulanır.

(7) Birinci fıkranın (c), (ç), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen aykırılık hallerinde, aynı fiil nedeniyle birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri uygulanmaz.

(8) Birinci, ikinci, üçüncü ve beşinci fıkralarda belirtilen idari para cezaları, bu cezalara konu uygunsuzluğun iki yıl içinde tekrarı halinde, her tekrar için bir önceki idari para cezasının iki katı uygulanır.

(9) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, idari önlemlerin uygulanmasına engel teşkil etmez.

(10) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde ödenir.

(11) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları uygulanırken, cezaya konu aykırılığın büyüklüğü ve yaptırım uygulanacak gerçek veya tüzel kişinin ekonomik durumu dikkate alınır.

İktisadi işletmeciyi sorumluluktan kurtaran haller

MADDE 21 – (1) Piyasaya arz ettikleri, piyasada buldukları veya hizmete sundukları ürünün uygun olmadığını tespit edip yetkili kuruluşun talebi ve uyarısı olmadan uygunsuzluğun giderilmesi ve riskin ortadan kaldırılması için ürünün geri çağırılması da dâhil olmak üzere gerekli tedbirleri kendiliğinden alan ve uygunsuzluğu tamamen gideren iktisadi işletmeciler için bu Kanunda düzenlenen idari yaptırımlar uygulanmaz.

(2) İmalatçı veya ithalatçı;

a) Ürünü piyasaya kendisinin arz etmediğini,

b) Uygunsuzluğun dağıtıcının veya üçüncü bir tarafın ürüne müdahalesinden veya kullanıcıdan kaynaklandığını,

c) Üründeki uygunsuzluğun, teknik düzenlemelere veya diğer zorunlu teknik kurallara uygun olarak üretilmesinden kaynaklandığını,

ispatladığı takdirde bu Kanunda düzenlenen idari yaptırımlar uygulanmaz.

(3) İmalatçı veya ithalatçı, ikinci fıkrada belirtilen şartlardan birini ispatladığı takdirde, 6 ncı maddede belirtilen tazminat sorumluluğu kalkar. Zararın, üründeki uygunsuzluğun yanı sıra üçüncü bir kişinin fiili veya ihmalden kaynaklanmış olması imalatçı veya ithalatçının 6 ncı maddede düzenlenen tazminat sorumluluğunu azaltmaz. Ancak, imalatçı veya ithalatçının üçüncü kişiye rücu hakkı saklıdır.

(4) Zararın, üründeki uygunsuzluğun yanı sıra zarar görenin veya zarar görenin sorumluluğundaki bir kişinin kusurundan kaynaklanmış olması halinde, imalatçı veya ithalatçının 6 ncı maddede düzenlenen tazminat sorumluluğu, hal ve şartlara göre azaltılabileceği gibi tamamen de kaldırılabilir.

(5) Bu Kanunda belirtilen sorumluluklarını yerine getirip piyasadan çekilen ürünü teslim eden dağıtıcı, ürünün piyasadan çekilmesine yol açan sorunun giderilmesini imalatçı veya ithalatçıdan ister. İmalatçı veya ithalatçı, mümkün olması halinde ürünü uygun duruma getirir ve dağıtıcıya teslim eder. Ürünün işlevsiz hale getirilmesi veya imha edilmesinin gerektiği hallerde, imalatçı veya ithalatçı, dağıtıcıya imalatçı veya ithalatçının piyasaya arz ettiği satış değerinin ödenmesi veya ürünün teknik düzenlemesine uygun, güvenli ve eş değer bir ürünle değiştirilmesi seçeneklerinden birini sunar.

Masrafların rücu edilmesi ve idari yaptırımlarda yetki ve itiraz

MADDE 22 – (1) Bu Kanunda belirlenen idari yaptırımlar yetkili kuruluş tarafından uygulanır. İdari yaptırımların hangi makam veya kamu görevlilerince uygulanacağı yetkili kuruluş tarafından çıkarılan yönetmelik ile belirlenir. 15 inci maddenin yedinci fıkrası, 16 ncı maddenin dördüncü ve yedinci fıkraları ile 17 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca yapılan masrafların yetkili kuruluş tarafından karşılanması halinde masraflar, masrafı yapan yetkili kuruluşça ilgili iktisadi işletmeciyeye genel hükümlere göre rücu edilir.

(2) Bu Kanun hükümlerine göre verilen idari yaptırım kararlarına karşı 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine göre idari yargı yoluna başvurulabilir.

Gizlilik, ticari sırlar ve şeffaflık

MADDE 23 – (1) Yetkili kuruluş, bu Kanunu uygularken kişisel verilere dair, ticari sır niteliğindeki veya fikrî ve sınai mülkiyet hakkına ilişkin edindiği bilgilerin gizliliğini korumakla yükümlüdür. Ancak, insan sağlığı ve güvenliğinin gerektirdiği hallerde bu bilgilerin açıklanması bu kapsamda sayılmaz.

Uygulama mevzuatı

MADDE 24 – (1) Teknik düzenlemelerin hazırlanmasına ilişkin usul ve esaslar ile Avrupa Birliği teknik mevzuatını uyumlaştırmak ve piyasa gözetimi ve denetimi yapmakla yetkili kuruluşların belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca belirlenir.

(2) Bu Kanun kapsamında yer alan;

a) Piyasa gözetimi ve denetimi, “CE” işareti, uygunluk değerlendirme kuruluşları ve onaylanmış kuruluşlar ile bildirimlere ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulan yönetmeliklerle,

b) Uygunluk değerlendirme yöntemleri, ticarete teknik engellerin önlenmesi, teknik mevzuat uyumu, elektronik ticarete piyasa gözetimi ve denetimi, genel ürün güvenliği ve bu Kanunun uygulanmasını ilgilendiren diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından,

belirlenir.

Yürürlükten kaldırılan Kanun

MADDE 25 – (1) 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Mevzuatta 4703 sayılı Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış kabul edilir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 24 üncü maddede belirtilen düzenlemeler yürürlüğe konuluncaya kadar, 4703 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen uygulama mevzuatı ile 4703 sayılı Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan teknik düzenlemelerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

(2) Cumhurbaşkanınca yeni bir karar yürürlüğe konuluncaya kadar, dış ticarete konu ürünlerin uygunluk denetimlerine ilişkin 28/1/2013 tarihli ve 2013/4284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararı hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Yürürlük

MADDE 26 – (1) Bu Kanun yayımı tarihinden bir yıl sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27 – (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

TEKNİK DÜZENLEMELER REJİMİ KARARI

Karar Sayısı: 6038
Karar Tarihi: 14 Eylül 2022
Resmi Gazete Tarihi: 15.09.2022
Resmi Gazete Sayısı: 31954

Ekli "Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararı"nın yürürlüğe konulmasına, 2976 sayılı Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanununun 3 üncü, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 55 inci, ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununun 24 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Kararın amacı, dış ticarete konu ürünlerin güvenli ve ilgili teknik düzenlemelere uygun olmasını sağlamak, bu çerçevede ilgili teknik mevzuatın dış ticarete uyarlanması, uygulanması, ithalatta ve ihracatta denetim yapılması veya yaptırılması, denetim yapacak kuruluşların tespiti ile teknik düzenlemesine uygun veya güvenli olmayan ürünlerin ithalat ve ihracatının önlenmesine dair usul ve esasları belirlemek, dış ticarete teknik engellerin önlenmesine yönelik çalışmalar yapmak, teknik düzenlemeler ile ürün güvenliği ve denetimine dair mevzuat, politika ve uygulamaları koordine etmek ve söz konusu mevzuat, politika ve uygulamaların uluslararası yükümlülüklerle uygunluğunu sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Karar, dış ticarete konu ürünlerin tabi olacağı teknik düzenlemeleri, yapılacak denetimleri, denetim yapacak kuruluşları, yetkili kuruluşların bu çerçevedeki yetki ve sorumluluklarını, ithalatçıların ve ihracatçıların sorumluluklarını, alınacak önlemleri, uygulanacak müeyyideleri ve ilgili bildirimleri kapsar.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Kararda geçen;

a) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,

b) Ciddi risk taşıyan ürün: Risk değerlendirmesine dayanması ve ürünün normal ve öngörülebilir kullanımının dikkate alınması kaydıyla, zarara yol açabilecek bir tehlikenin gerçekleşme olasılığı ve zararın ciddiyetinin büyüklüğünün birlikte ele

alınması neticesinde, riskin etkisi kısa vadede ortaya çıkmayan vakalar da dahil olmak üzere, yetkili kuruluşların acil müdahalesini gerektiren risk taşıyan ürünü,

c) Denetim: Dış ticarete konu bir ürünün 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununa, bu Kanunun uygulama mevzuatına, bu Karara, bu Karara dayalı mevzuata veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun olup olmadığının tespiti amacıyla yapılan faaliyeti,

ç) Güvenli ürün: Kullanım süresi, hizmete sunulması, kurulumu, kullanımı, bakımı ve gözetimine ilişkin talimatlara uygun ve normal kullanım koşullarında kullanıldığında risk taşımayan veya sadece ürünün kullanımına özgü asgari risk taşıyan ve insan sağlığı ve güvenliği için gerekli düzeyde koruma sağlayan ürünü,

d) İhracatçı: İhraç edeceği mala göre ilgili İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğine üye olan, vergi numarasına sahip gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte yürürlükteki mevzuat hükümlerine istinaden hukuki tasarruf yapma yetkisi tanınan ortaklıkları,

e) İthalatçı: Ürünü ithal ederek piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,

f) Standart: Tanınmış bir standardizasyon kuruluşu tarafından tekrar eden veya devamlı kullanım için kabul edilen, uyum zorunluluğu olmayan aşağıdaki teknik gerekliliklerden birini;

1) Uluslararası bir standardizasyon kuruluşu tarafından kabul edilen uluslararası standartları,

2) Bir Avrupa standardizasyon kuruluşu tarafından kabul edilen Avrupa standartlarını,

3) AB uyum mevzuatının uygulanabilmesi için Avrupa Komisyonunun talebi üzerine kabul edilen Avrupa standartlarını,

4) Ulusal standardizasyon kuruluşu tarafından kabul edilen ulusal standartları,

g) Teknik düzenleme: İdari hükümler de dahil olmak üzere, ürünün niteliğini, işleme veya üretim yöntemlerini veya bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme veya uygunluk değerlendirme işlemlerini tek tek veya birkaçını ele alarak belirleyen uyulması zorunlu mevzuatı,

ğ) Ticari kalite: Bir ürünün veya hizmetin belli bir ihtiyacı karşılayabilme yeteneğini belirleyen standartları veya özellikleri zorunlu uygulamaya koyan teknik düzenlemelerde öngörülen asgari vasıfların tümünü,

h) Uluslararası gözetim şirketi: Dış ticarete konu malların kalitesinin ve miktarının kontrolü, depolama, yükleme, boşaltma ve nakil esnasındaki durumunun tespiti ile döviz kuru ve mali şartlar da dahil olmak üzere fiyatının ve gümrük sınıflandırmasının saptanması konusundaki uluslararası gözetim faaliyetlerini yerine getiren ve Bakanlık tarafından yetkilendirilen kuruluşları,

ı) Uyumsuzluk: Ürünün ilgili teknik düzenlemeye veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun olmama halini,

i) Yetkili kuruluş: Ürünlere ilişkin teknik düzenlemeleri hazırlayan, yürüten veya ürünleri denetleyen kamu kuruluşunu, ifade eder.

Yetki

MADDE 4- (1) Bu Karar çerçevesinde;

a) Ürünlere ilişkin teknik mevzuatı dış ticarete uyarlamaya, diğer yetkili kuruluşlarla işbirliği halinde dış ticarete uygulamaya ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

b) Dış ticarete konu ürünlerin teknik düzenlemesine veya genel ürün güvenliği mevzuatına uygun olup olmadığına ilişkin denetim yapmaya ve yaptırmaya veya ilgili mevzuatın diğer bakanlık ve kuruluşlara verdiği yetkiler saklı kalmak üzere denetim yapacak kuruluşları belirlemeye,

c) Teknik düzenlemesi bulunmayan ürünlerin dış ticarete denetime esas olacak özelliklerini tespit etmeye veya ettirmeye ve bu özelliklere göre denetim yapmaya veya yaptırmaya,

ç) İhtiyaç duyulan standartları ihracatta veya ithalatta uygulamaya koymaya veya uygulamadan kaldırmaya ve bu standartlara göre denetim yapmaya veya yaptırmaya,

d) Standart dışı, atık, artık ve çevre yönünden risk taşıyan maddelerin ithaline ve ihracına ilişkin düzenlemeleri yapmaya,

c) Dış ticarete denetim yapan kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamaya,

f) İthalat ve ihracat denetimleri ile piyasa gözetimi ve denetimi arasında uyum, işbirliği ve bilgi akışını sağlamaya, buna ilişkin altyapıyı oluşturmaya, denetimlerle ilgili ulusal ve uluslararası bildirim sistemlerini kurmaya ve bildirimleri yapmaya, bu faaliyetler hakkında kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla gerekli çalışmaları yapmaya ve raporlar hazırlamaya,

g) İhraç ürünlerine teknik engel uygulayan ülkelerin uygulamalarının kaldırılmasını teminen girişimde bulunmaya, görüşmeler yapmaya, uluslararası anlaşmalar çerçevesinde gerekli tedbirleri almaya, karşılıklı tanıma ve işbirliği anlaşmaları yapmaya,

ğ) İhraç tarım ürünlerinin alıcı ülke pazarlarının taleplerini karşılayacak nitelikte ihracını teminen bu ürünlerden gerekli görülenlerin çeşidini, yetiştirildikleri bölgenin özelliklerini ve ulaşım durumunu göz önüne alarak uygun kesim, toplama ve ihraç tarihlerini belirlemek üzere ilgililerden oluşan bir komisyon kurmaya,

h) İhracata konu tarım ve gıda ürünlerinin insan, hayvan veya bitki sağlığı ve yaşamı ile tüketicinin ve çevrenin korunması bakımından alıcı ülkede Türk mallarının itibarına veya ihracata zarar verdiğinin tespiti halinde ilgili kuruluşlarla müştereken tedbir almaya,

ı) 7223 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında ihraç edilen ürünlerin güvensiz olması, tağşişe konu olması veya ürüne ilişkin işaretleme, etiketleme ve bilgilendirmenin alıcıyı yanıltacak şekilde yapılması durumunda yetkili kuruluşlarla işbirliği halinde tedbir almaya,

i) Bu Karara dayalı mevzuatta ve her aşamada denetimlerde değişiklik yapmaya ve önlem almaya, denetim hizmeti karşılığında alınacak ücretin taban ve tavanını ve ödeme usulünü belirlemeye, denetimlerle ilgili her türlü bilgi ve belgeyi istemeye, münhasıran Bakanlıkça yapılacak ve yaptırılacak denetimlerde numune alımına ve analiz için laboratuvarları yetkilendirmeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

j) Bu Karara dayalı mevzuatta ve denetim işlemlerinde gerekli hallerde değişiklik yapmaya, izin vermeye, istisna getirmeye, özel ve zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya,

k) Dış ticarete konu ürünlerle ilgili gözetim faaliyetlerinde bulunacak uluslararası gözetim şirketlerinin tabi olacakları şartları tespit etmeye,

l) Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşması ekinde yer alan Ticarete Teknik Engeller Anlaşması yükümlülükleri ve Avrupa Birliği ile karşılıklı yükümlülükler kapsamında, teknik düzenlemeler ile denetime ilişkin mevzuat ve mevzuat değişikliklerinin Dünya Ticaret Örgütü Sekreteriyasına ve Avrupa Komisyonuna bildirimini yapmaya,

m) İthal ürünlerin ciddi risk taşıdığı veya uygunsuzluğunun piyasa gözetimi ve denetimi veya diğer yollardan tespiti halinde gerektiğinde ithalatta denetim yapmaya veya yaptırmaya, bu ürünlerin ciddi zarara sebebiyet verdiği durumlarda imalatçı veya ihracatçı ülkeler nezdinde girişimde bulunmaya veya ihtiyaç halinde imalatçı veya ihracatçı ülkelerle işbirliği mekanizmaları kurmaya ve işletmeye, Bakanlık yetkilidir,

İKİNCİ BÖLÜM

Dış Ticarete Denetim, Sorumluluklar, Ticari Kalite Denetimi, Malların Serbest Dolaşımı, Bildirim Yükümlülüğü

Dış ticarete denetim

MADDE 5- (1) Dış ticarete denetim çok taraflı ve ikili anlaşmalar, 7223 sayılı Kanun, 7223 sayılı Kanunun uygulama mevzuatı, bu Karar, bu Karara dayalı mevzuat, yazılı bildirimler ve talimatlar çerçevesinde ve risk analizi yöntemiyle yapılır.

İthalat denetimi

MADDE 6- (1) İthalat denetiminde insan sağlığı, can ve mal güvenliği, hayvan veya bitki yaşamı ve sağlığı ile tüketicinin ve çevrenin korunması ve 10 uncu maddenin ikinci fıkrasında sayılan diğer kamu yararları esas alınır.

İthalat denetimi ile piyasa gözetimi ve denetiminde işbirliği

MADDE 7- (1) Bakanlık, ithalat denetimi sırasında ciddi risk taşıdığı veya uygunsuzluğu tespit edilen ürünler hakkında piyasa gözetimi ve denetiminden sorumlu yetkili kuruluşları bilgilendirir.

(2) Piyasa gözetimi ve denetiminden sorumlu yetkili kuruluşlar, ciddi risk taşıdığına dair belirtiler buldukları veya uygunsuzluğunu tespit ettikleri ürünler ile buna karşı aldıkları önlemler hakkında Bakanlığa acilen bilgilendirir ve ithalatta önlem alınmasını talep edebilir.

(3) Bakanlık, piyasa gözetimi ve denetiminden sorumlu yetkili kuruluşlarla bu maddede düzenlenen önlemlerin alınması ve gerektiğinde risk alımdaki kişilerin ve kamuoyunun bilgilendirilmesi amacıyla etkin ve hızlı işbirliği yapar.

(4) Yetkili kuruluşlar, Bakanlığın 4 üncü madde çerçevesindeki görevlerini etkin ve hızlı olarak yapmasına yardımcı olur ve bu amaçla ilgili bilgi ve bildirim sistemlerine bilgilerin gizliliğine ilişkin ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla gerekli desteği sağlar. Yapılan ithalat denetimleri ve uygulamalarına ilişkin verileri Bakanlık ile paylaşır.

İhracatçı ve ithalatçının sorumluluğu

MADDE 8- (1) İhracatçı, ihraç edeceği ürünlerin aşğıdaki şartlara uygun olmasından sorumludur:

a) Avrupa Birliği üyesi ölkelere ihraç edilen ürünler, 7223 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında piyasaya arz edilmiş sayılır.

b) 7223 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkraya uyarınca Avrupa Birliği üyesi ölkeler dışındaki ölkelere ihraç edilen ürünlerin güvenli olması, tağışışe konu olmaması veya ürüne ilişkin işaretleme, etiketleme ve belgelendirmenin alıcıyı yanıltmayacak şekilde yapılması zorunludur.

(2) İthalatçı, 7223 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde belirtilen yükümlölükleri yerine getirmekten sorumludur.

Tarım ve gıda ürünlerinde ticari kalite denetimi

MADDE 9- (1) Tarım ve gıda ürünlerinin ithalat ve ihracat denetiminde 6 ncı madde ile 8 inci maddenin birinci fıkrasındaki hususların yanı sıra ticari kalite esas alınır.

Türkiye ile Avrupa Birliği arasında malların serbest dolaşımı

MADDE 10- (1) Türkiye-Avrupa Birliği Ortaklık Konseyinin 1/95 sayılı Kararı kapsamında olmak kaydıyla, Türkiye' de ve Avrupa Birliği 'ne üye bir ölkede mevzuatına uygun olarak imal edilmiş veya serbest dolaşıma girmiş bir ürünün ihracı, ithali veya transit geçişı engellenemez.

(2) Ancak genel ahlak, kamu düzeni veya kamu güvenliği, insan, hayvan veya bitki sağlığının ve yaşamının korunması, sanatsal, tarihi veya arkeolojik değer taşıyan ulusal varlıkların veya sınai ya da ticari mülkiyetin korunması gerekçesiyle veya ulusal yargı organları veya Avrupa Birliği Adalet Divanı tarafından kamu yararı vasfı kabul görmüş, tüketicinin, çevrenin ve yol güvenliğinin korunması gibi diğer gerekçelerle malların ithaline, piyasaya arzına, hizmete sunulmasına, ihracına veya transitine yasaklama veya kısıtlama getirilebilir. Bu yasaklama veya kısıtlamalar, Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki ticarete keyfi bir ayırım aracı veya örtölü bir kısıtlama aracı oluşturamaz.

Bildirim yükümlölüğü

MADDE 11- (1) Teknik düzenlemelerin ve denetimlerin dış ticarete koordinasyonu, takibi, bildirim ve şeffaflığı için uygulama birliği ve yeknesaklık bu Karar çerçevesinde sağlanır. Yetkili kuruluşlar hazırladıkları teknik düzenlemeleri taslak aşamasında iken görüşü alınmak üzere Bakanlığa (Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü) bildirir.

(2) Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşması ekinde yer alan Ticarete Teknik Engeller Anlaşması taahhütlerinin ve Avrupa Birliği ile karşılıklı yükümlölüklerin gerektirdiği hallerde yetkili kuruluşlar hazırladıkları teknik mevzuat taslaklarını ilgili mevzuata uygun olarak Dünya Ticaret Örgütüne ve Avrupa Komisyonuna bildirilmek üzere Bakanlığa (Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü) iletir.

(3) 10 uncu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen kısıtlama ve yasaklamaların gerekçeleri, ilgili mevzuat ve Gümrük Birliğince öngörölen bildirim prosedürleri takip edilerek Avrupa Komisyonuna bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Alınacak Önlemler ve Uygulanacak Müeyyideler

Alınacak önlemler

MADDE 12- (1) Dış ticarete konu bir ürünün bu Karara ve bu Karara dayalı mevzuata uygun olmadığı tespit edildiğinde, masrafları ithalatçıdan veya ihracatçıdan karşılanmak üzere, riskle orantılı olarak aşağıdaki önlemlerden biri veya birkaçı alınır:

a) Ürünün ithalatına veya ihracatına izin verilmemesi.

b) Bu Karara ve bu Karara dayalı mevzuata uygunsuzluğun ithalatçı veya ihracatçı tarafından giderilmesinin mümkün olduğu hallerde bunu sağlamak için ithalatçının veya ihracatçının uyarılması.

c) Bu Karara ve bu Karara dayalı mevzuata uygunsuzluğun giderilmediği veya bunun imkansız olduğu durumlarda, ürünün kısmen veya tamamen imhası veya işlevsiz hale getirilmesinin sağlanması.

(2) İhracata konu tarım ve gıda ürünlerinin 8 inci maddeye istinaden yapılacak denetiminde Türk mallarının itibarına zarar verebileceği tespit edilen uygunsuzluğun giderilmesi için ihracatçıya uyarıda bulunulur. Uygunsuzluğun giderilememesi veya giderilmesinin mümkün olmaması halinde ürünün ihracatına izin verilmez.

Uygulanacak müeyyideler

MADDE 13- (1) Bu Karara, bu Karara dayalı mevzuata, yazılı bildirimlere, talimatlara veya taahhütnamelere aykırı hareket edenler, sahte belge kullananlar ve belgelerde tahrifat yapanlar hakkında, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, fiilin ağırlığına göre ayrıca aşağıdaki müeyyidelerden biri veya birkaçı uygulanır:

a) Firmanın yazılı uyarılması.

b) Firmanın bu Karara istinaden yayımlanan mevzuatla tanınmış muafiyetlerden süreli veya süresiz men edilmesi.

c) Firmanın ithalatının veya ihracatının süreli veya süresiz durdurulması.

ç) Uluslararası gözetim şirketlerinin faaliyetinin süreli veya süresiz durdurulması veya statüsünün geri alınması.

d) Taahhütname alınan durumlarda, taahhütnamede belirtilen ürünün ihracat için FOB ve ithalat için CIF değerinin % 60'ının, firmanın bağlı bulunduğu vergi dairesince ilgiliye tebliğ tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden hesaplanacak TL karşılığının, 2/2/1984 tarihli ve 2976 sayılı Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü madde i uyarınca, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde vergi dairesince tahsil edilerek bütçeye gelir kaydedilmesi.

(2) 8 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendine aykırılığın tespiti halinde 7223 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin ilgili hükümleri, 8 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendine aykırılığın tespiti halinde aynı Kanunun 20 nci maddesinin dördüncü fıkrası hükümleri uygulanır.

(3) Birinci fıkranın (c) ve (ç) bentleri kapsamında uygulanacak müeyyideler Resmi Gazete'de yayımlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**Son Hükümler**

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 14- (1) 28/1/2013 tarihli ve 2013/4284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararı yürürlükten kaldırılmıştır. İlgili mevzuatta 2013/4284 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına yapılan atıflar bu Karara yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 15- (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16- (1) Bu Karar hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

DIŞ TİCARETTE TEKNİK DÜZENLEMELER VE STANDARDİZASYON YÖNETMELİĞİ

Resmi Gazete Tarihi: 31.12.2003

Resmi Gazete Sayısı: 25333

Birinci Bölüm

Genel Esaslar ve Tanımlar

Madde 1- İhracat ve ithalata konu mallardan gerekli görülenlerin standardına veya teknik düzenlemesine uygunluğunun veya kalitesinin değerlendirilmesi ve belgelendirilmesi; 7/2/1967 tarihli ve 6/7677 sayılı Türk Standartlarının Uygulanması Hakkında Tüzük, Dış Ticarete Teknik Düzenlemeler ve Standardizasyon Rejimi Kararı ve bu Karar'da değişiklik yapılmasına ilişkin Karar ve bu Yönetmelik hükümleri, teknik düzenlemelerde veya standartlarda belirtilen esaslar ve Ekonomi Bakanlığınca yayımlanacak Tebliğler ve verilecek talimatlara göre yapılır.

Madde 2- Bu Yönetmelik ve bu Yönetmeliğe istinaden çıkarılacak tebliğlerde geçen;

a) Bakanlık: Ekonomi Bakanlığını,

b) Genel Müdürlük: Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğünü,

c) Standart: Üzerinde mutabakat sağlanmış olan, kabul edilmiş bir kuruluş tarafından onaylanan, mevcut şartlar altında en uygun seviyede bir düzen kurulmasını amaçlayan, ortak ve tekrar eden kullanımlar için ürünün özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ve uyulması ihtiyari olan düzenlemeyi,

d) Zorunlu Standart: İlgili Bakanlıkça zorunlu uygulamaya konulan Türk Standardını,

e) Standardizasyon: Belirli bir faaliyetten ekonomik ve sosyal fayda sağlamak üzere, bütün ilgili tarafların katkı ve işbirliği ile standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemlerini içerecek şekilde belirli kurallar koyma ve bu kuralları uygulama işlemini,

f) Rejim Kararı: 1/2/1996 tarihli ve 22541 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan, 8/1/1996 tarihli ve 96/7794 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nı ve bu Karar'da değişiklik yapılmasına ilişkin 1/12/1997 tarih ve 97/10308sayılı Karar'ı,

g) Uygunluk Değerlendirmesi: Ürünün, ilgili teknik düzenlemeye uygunluğunun test edilmesi, muayene edilmesi ve/veya belgelendirilmesine ilişkin her türlü faaliyeti,

h) TSE-EN-ISO 9000: Üretim tüm evrelerinde belirli bir kalitenin sağlanması, garanti edilmesi ve sürdürülmesi için üretim sürecinde uygulanan etkin bir kalite yönetim sistemini belirleyen standartlara sahip olduğunu gösteren belgeyi,

ı) Kalite: Bir ürün veya hizmetin, belirli ihtiyacı karşılayabilme yeteneklerini ortaya koyan karakteristiklerinin tümünü,

j) Teknik Düzenleme: Bir ürünün, ilgili idari hükümler de dahil olmak üzere, özellikleri, işleme ve üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirme işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ve uyulması zorunlu olan her türlü düzenlemeyi,

k) AQAP Belgesi: Milli Savunma Bakanlığı tarafından verilen, “Endüstriyel Kalite Güvence Seviye Belgesi”ni,

l) GMP Belgesi: Sağlık Bakanlığı tarafından ilaç sanayicilerine verilen ve üretimin her aşamasında gerekli kalite kontrolünün yapıldığını gösteren “İyi İmalat Uygulamaları Belgesi”ni,

m) İmalat Yeterlilik Belgesi: 3/2/1993 tarihli ve 21485 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre münhasıran otomotiv imalatçılarında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verilen ve prototip araçların ilgili teknik mevzuata uygunluğunu gösteren belgeyi,

n) CE İşareti: Bir ürünün, Avrupa Topluluğu tarafından hazırlanan; ortak özellikleri itibarıyla sınıflandırılmış ürün gruplarının uyması gereken asgari sağlık, emniyet, çevre ve tüketicinin korunması koşullarını düzenleyen bağlayıcı mevzuata uygunluğunu gösteren işareti,

o) E İşareti: 20/3/1958 tarihli “Tekerekli Araçların, Araçlara Takılan ve/veya Araçlarda Kullanılan Aksam ve Parçaların Müşterek Teknik Talimatlarının Kabulü ve Bu Talimatlar Temelinde Verilen Onayların Karşılıklı Tanınması Koşullarına Dair Anlaşma” kapsamında verilen ve otomotiv ürünlerinin ilgili mevzuatına uygunluğunu gösteren işareti,

p) e İşareti: Otomotiv ürünlerinin ilgili Avrupa Topluluğu mevzuatına uygunluğunu gösteren işareti,

r) Başlamış İşlem: İhracat işlemlerinde mer’i İhracat Yönetmeliği’nde yer alan “başlamış işlem” tanımını, ithalat işlemlerinde ithal edilecek mallar için çıkış ülkesinde ihraç amacıyla taşıma belgesi düzenlenmiş veya bu malların Gümrük Mevzuatı uyarınca gümrük idarelerine sunulmuş olması durumunu,

s) Eşyanın Teslimi: 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nda yer alan “eşyanın teslimi” tanımında belirtilen durumu,

t) Teknik Belge: Rejim Kararının 2 nci maddesinin (a) bendi uyarınca, Bakanlık veya ilgili Bakanlık tarafından hazırlanan veya ilgili kuruluşa hazırlattırılan; bir ürünün veya ürün grubunun teknik özelliklerini, uyması gereken asgari koşulları belirten belgeyi,

u) (Mülga: RG-31.12.2012-28514)

v) Tip Onayı Belgesi: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından münhasıran otomotiv imalatçılara verilen ve prototip araç, sistem, aksam veya ayrı teknik üniteye ait tipin, ilgili mevzuata uygunluğunu gösteren belgeyi, ifade eder.

İkinci Bölüm

İhracatta Zorunlu Standart Denetimi ve Gümrük İdarelerinin Mükellefiyeti

MADDE 3 – İhracata konu maddelerden gerekli görülenlerin zorunlu standart ve ticari kalite kontrolleri Bakanlığın Bölge Müdürlükleri Ürün Denetmenleri Grup Başkanlıklarında görevli Ürün Denetmenleri tarafından Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre yürütülür. (Değişik: RG-31.12.2012-28514)

Madde 4- İhracatçı veya temsilcisi zorunlu standart ve ticari kalite kontrolüne tabi maddelerin ihracatında ilgili Ürün Denetmenleri Grup Başkanlığına başvurur. (Değişik: RG-31.12.2012-28514)

Denetleme, en geç yirmidört saat içinde, depo, antrepo veya işleme yerinden denetlemeye en elverişli olanında, ihracatçı veya temsilcisi de hazır bulunmak suretiyle, ilgili tüzük veya standartta belirtilen kriterlere göre yapılır.

Denetleme ile görevlendirilenler, denetleyecekleri mallardan dört takımı geçmemek üzere, ilgili tüzük veya standardında belirtildiği kadar veya Bakanlıkça belirlenecek miktarlarda numune alabilirler.

Denetlenmiş mallar gerekirse yeniden denetlenebilir.

MADDE 5 – Mal, fiziki muayene ve gerekli görülen durumlarda laboratuvar analizleri sonucunda tüzük veya standardına uygun bulunduğu takdirde, Ürün Denetmenlerince gerek görülmesi halinde, ambalajların üzerine denetlendiğini gösteren işaret konulur ve ambalajların sonradan açılmasını önlemek için gerekli tedbir alınır. Denetlenmiş mal için ihracatçısına veya temsilcisine, gümrüklere ibraz edilmek üzere, malın ilgili tüzük veya standardına uygunluğunu belirten Kontrol Belgesi verilir. Kontrol Belgesi elektronik ortamda ya da kâğıt ortamında düzenlenebilir. Kontrol Belgesi ile mal arasındaki bağlantıyı sağlamak için, ambalajlar üzerindeki parti numarası ve diğer resmî işaretler belgelere yazılır. (Değişik: RG-31.12.2012-28514)

Madde 6- Denetleme sonunda, mal tüzük veya standardına uygun bulunduğu takdirde, alınan numuneler, kırkbeş günü geçmemek üzere, malın çeşidine göre, Bakanlıkça tespit olunacak sürece veya alıcı ile satıcı arasında anlaşmazlık çıktığında bunun giderilmesine kadar saklanır. Bu sürenin sonundan itibaren onbeş gün içinde, ihracatçı veya temsilcisi numuneleri geri alabilir.

Madde 7- Bakanlık, ihracatta zorunlu uygulamada bulunan standartlara uymayan malların ihracatına, ithalatçının talebinin tevsiki halinde, gerekli incelemeyi yaparak izin verebilir veya gerekli görülen durumlarda, standardın bazı maddelerinin uygulanmasına talimat yolu ile istisna getirebilir.

MADDE 8 – İhracatta zorunlu standart ve ticari kalite kontrolüne tabi maddelerden ihtiyaç duyulanların yetiştirildikleri bölge ve çeşidin özelliklerine göre ulaşım durumu da göz önüne alınarak, vardığı yerdeki pazar isteklerini karşılayacak olgunlukta ihraç edilebilmelerini sağlamak için, gerekli görülen yerlerde kesim, toplama ve ihraç tarihlerini belirlemek üzere Bakanlıkça tespit

edilecek ilgililerden oluşan bir komisyon kurmaya Bakanlık yetkilidir. İhracatçı firmalar komisyon kararlarına uymakla yükümlüdürler. (Değişik: RG-31.12.2012-28514)

MADDE 9 – İhracatta zorunlu standart ve ticari kalite kontrolüne tabi maddeler, söz konusu maddelerin tüzük veya standardına uygunluğunu gösterir Kontrol Belgesinin elektronik ortamda ya da kağıt ortamında bulunmaması, Kontrol Belgesinin süresinin geçmiş olması, ambalajlarının üzerinde gereken parti numarası ve diğer resmî işaretleme bilgilerinin bulunmaması ile 8 inci maddede belirtilen komisyon kararlarına riayet edilmemesi durumlarında ihraç edilemez. (Değişik: RG-31.12.2012-28514)

Madde 10- (Mülga: RG-31.12.2012-28514)

Üçüncü Bölüm

İthalatta Uygunluk Değerlendirmesi ve Gümrük İdarelerinin Mükellefiyeti

Madde 11- İthalatta uygunluk değerlendirmesine esas olacak teknik düzenlemeler veya zorunlu standartlar, denetimleri yapacak kuruluşlar ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslar ile uygunluk değerlendirme işlemlerine uygulanacak istisnalar Tebliğ ve/veya talimatlarla belirlenir.

Madde 12- İthalatta uygunluk değerlendirme; ilgili standart veya teknik düzenlemede belirtilen kriterlere göre, insan sağlığının ve emniyetinin, hayvan veya bitki varlığının veya çevrenin korunmasını, ulusal güvenlik gereklerini veya tüketicinin doğru bilgilendirilmesini sağlamak ve gerekli görülen hallerde performans yönlerinden yapılır.

Madde 13- İthalatta uygunluk değerlendirme işlemlerine; ithalatçı veya temsilcisinin, Tebliğlerde belirtilen yetkili kuruluşlara müracaat etmesi üzerine, giriş gümrüğünde yirmidört saat içinde, ithalatçı veya temsilcisi de hazır bulunmak suretiyle başlanır.

Madde 14- Malın laboratuvarında muayene ve deneyleri gerekli görüldüğü takdirde, uygunluk değerlendirme yapmakla görevlendirilenler, dört takımı geçmemek üzere, ilgili standart veya teknik düzenlemede belirtildiği kadar veya Bakanlıkça belirlenecek miktarlarda numune alabilirler.

Madde 15- Mal ilgili standardına veya teknik düzenlemeye uygun bulunduğu takdirde, uygunluk değerlendirmesini yapan kuruluş tarafından alınan numuneler, malın çeşidine göre kırkbeş günü geçmemek üzere saklanır. Bu sürenin sonundan itibaren onbeş gün içinde, ithalatçı veya temsilcisi, fiziksel bütünlükleri bozulmuş olsa da numuneleri geri alabilir.

MADDE 16 – Mal ilgili standardına veya teknik düzenlemeye uygun bulunduğu takdirde, ithalatçı veya temsilcisine malın standardına veya teknik düzenlemeye uygunluğunu belirten belge verilir. Söz konusu belge elektronik ortamda ya da kağıt ortamında düzenlenebilir. (Değişik: RG-31.12.2012-28514)

Madde 17- Ülke ekonomisinin ve ihtiyaçlarının gerektirdiği özel ve zorunlu durumları inceleyerek, ilgili standartlara veya teknik düzenlemelere uygun olmayan malların ithalatına izin vermeye Bakanlık yetkilidir.

Madde 18- İthalatta teknik düzenlemeler veya zorunlu standartlar kapsamında, uygunluk değerlendirmesine tabi tutulmaksızın ithal edilebilecek ürünler ve bu ürünlerle ilgili aranacak test raporları, uygunluk belgeleri ve/veya işaretleri, ülke veya ülkeler topluluğu veya belgelendirme kuruluşu bazında yapılacak anlaşmalara istinaden, Tebliğler ile düzenlenir.

Madde 19- Uygunluk değerlendirmesine tabi malların ithaline, 16 ncı maddede veya Tebliğlerde belirtilen belgelerin bulunmaması, bu belgelerin geçerlilik süresinin dolmuş olması veya uygunluk değerlendirmesinden muafiyet getiren ve ilgili Tebliğde belirtilen koşulların bulunmaması halinde, ilgili gümrük idaresince izin verilmez.

Dördüncü Bölüm Ürün Sorumluluğu

Madde 20- Rejim Kararının 4 üncü maddesinde hükme bağlanan ürün sorumluluğunda, zararın tevsiki mahkeme kararları veya mahkemelerce düzenlettirilen bilirkişi raporları ile sağlanır.

a) Zarar ölüm şeklinde ise, Rejim Kararı'nın 5 inci maddesinin (d) ve (e) bentlerindeki müeyyideler,

b) Zarar yaralanma şeklinde ise, Rejim Kararı'nın 5 inci maddesinin (b) bendindeki müeyyide,

c) Zarar diğer ürünlere veya tesisat veya inşaata verilen maddi nitelikte ise, ağırlığına göre Rejim Kararı'nın 5 inci maddesinde sayılan müeyyidelerden biri veya birkaçı,

uygulanabilir.

Rejim Kararının 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrası ile ilgili olarak müeyyide uygulanabilmesi için, ithal ürünün çevre kirliliğine yol açtığı veya bu yönden risk taşıdığı Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca tespit edilmeli ve Bakanlığa bildirilmelidir.

Rejim Kararı'nın 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasındaki hüküm çerçevesinde, ithalatçıya Rejim Kararı'nın 5 inci maddesindeki müeyyidelerden biri veya birkaçı uygulanabilir.

Beşinci Bölüm Çeşitli ve Son Hükümler

Madde 21- 27/12/2002 tarihli ve 24976 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Dış Ticarete Teknik Düzenlemeler ve Standardizasyon Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1- (Mülga: RG-31.12.2012-28514)

Geçici Madde 2- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihe kadar başlamış bulunan ithalat ve ihracat işlemleri, ilgili buldukları Yönetmelik hükümlerine tabidir. Ancak, bu Yönetmeliğin lehteki hükümleri söz konusu işlemlere uygulanır.

Geçici Madde 3- Halen yürürlükte bulunan mevzuatta, yürürlükten kaldırılan Dış Ticarete Teknik Düzenlemeler ve Standardizasyon Yönetmeliklerinin ilgili maddelerine yapılmış olan atıflar bu Yönetmeliğin ilgili maddelerine yapılmış kabul edilir.

Madde 22- Bu Yönetmelik 1/1/2004 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 23 – Bu Yönetmelik hükümlerini Ekonomi Bakanı yürütür. **(Değişik: RG-31.12.2012-28514)**

"CE" İŞARETİ YÖNETMELİĞİ

Karar Sayısı: 4021

Karar Tarihi: 26.05.2021

Resmi Gazete Tarihi: 27.05.2021

Resmi Gazete Sayısı: 31493

Ekli "'CE" İşareti Yönetmeliği'nin yürürlüğe konulmasına, 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi gereğince karar verilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; ürüne "CE" işaretinin konulmasına ve bu işaretin kullanılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, ilgili teknik düzenlemesinde ürüne "CE" işaretinin konulmasının öngörüldüğü ürünleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- AB: Avrupa Birliğini,
- "CE" işareti: Ürünün, "CE" işaretinin konulmasını öngören teknik mevzuatın ilgili bütün kurallarına uygun olduğunu gösteren işareti,
- Dağıtıcı: Ürünü, tedarik zincirinde yer alarak piyasada bulunduran, imalatçı veya ithalatçı dışındaki gerçek veya tüzel kişiyi,

ç) İmalatçı: Ürünü, imal ederek veya ürünün tasarımını veya imalatını yaptırarak kendi isim veya ticari markası ile piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişiyi,

d) İthalatçı: Ürünü, ithal ederek piyasaya arz eden Türkiye'de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi,

e) Komisyon: Avrupa Komisyonunu,

f) Modül: İlgili teknik düzenleme gereğince, ürünün taşıdığı risklere göre hangi uygunluk değerlendirmesi işlemlerine tâbi tutulacağını gösteren yollardan her birini,

g) Onaylanmış kuruluş: Bir teknik düzenleme kapsamında uygunluk değerlendirme faaliyetinde bulunmak üzere Türkiye veya bir AB üyesi ülkenin yetkili kuruluşu tarafından ilgili mevzuatta belirlenen esaslar doğrultusunda görevlendirilen ve Komisyona bildirilen uygunluk değerlendirme kuruluşunu,

ğ) Piktogram: Ürünün üzerinde yer alan ve ürünle ilgili bir özelliği resimli olarak tasvir eden şekli,

h) Piyasada bulundurma: Ürünün ticari faaliyet yoluyla, bedelli veya bedelsiz olarak dağıtım, tüketim veya kullanım için piyasaya sağlanmasını,

ı) Piyasaya arz: Bir ürünün piyasada ilk kez bulundurulmasını,

i) Standart: Tanınmış bir standardizasyon kuruluşu tarafından tekrar eden veya devamlı kullanım için kabul edilen, uyum zorunluluğu olmayan aşağıdaki teknik gerekliliklerden birini;

1) Uluslararası bir standardizasyon kuruluşu tarafından kabul edilen uluslararası standartları,

2) Bir Avrupa standardizasyon kuruluşu tarafından kabul edilen Avrupa standartlarını,

3) AB uyum mevzuatının uygulanabilmesi için Komisyonun talebi üzerine kabul edilen Avrupa standartlarını,

4) Ulusal standardizasyon kuruluşu tarafından kabul edilen ulusal standartları,

j) Teknik düzenleme: İdari hükümler de dâhil olmak üzere, ürünün niteliğini, işleme veya üretim yöntemlerini veya bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme veya uygunluk değerlendirme işlemlerini tek tek veya birkaçını ele alarak belirleyen, uyulması zorunlu mevzuatı,

k) Teknik şartname: Bir ürünün, sürecin veya hizmetin karşılaması gereken teknik şartları belirleyen belgeyi,

l) Uygunluk değerlendirme: Ürün, süreç, hizmet, sistem, kişi veya kuruluşa ilişkin belirli şartların yerine getirilip getirilmediğini gösteren süreci,

m) Uygunluk değerlendirme kuruluşu: Kalibrasyon, test, belgelendirme ve muayene dâhil olmak üzere uygunluk değerlendirme faaliyeti gerçekleştiren kuruluşu,

n) Uygunluk işareti: Ürünün ilgili teknik düzenlemeye uygun olduğunu gösteren işareti,

o) Uyumlaştırılmış standart: AB uyum mevzuatının uygulanabilmesi için Komisyonun talebi üzerine kabul edilen standartı,

ö) Yetkili kuruluş: Ürünlere ilişkin teknik düzenlemeleri hazırlayan, yürüten veya ürünleri denetleyen kamu kuruluşunu,

p) Yetkili temsilci: İmalatçının 7223 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat kapsamındaki bazı yükümlülüklerini onun adına yerine getirmek üzere imalatçı tarafından yazılı şekilde görevlendirilen Türkiye'de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Tarafların Yükümlülükleri

İmalatçının yükümlülükleri

MADDE 5- (1) İmalatçı, ilgili teknik düzenlemede belirlenen diğer yükümlülükleri saklı kalmak kaydıyla;

- İlgili teknik düzenlemenin gerektirdiği teknik dosyayı tanzim etmekle,
- Uygunluk değerlendirme işlemlerini yapmak ve/veya yaptırmakla,
- AB uygunluk beyanını veya uygunluğu gösteren diğer belgeleri düzenlemekle,
- "CE" işaretini ürüne koymakla,

d) Teknik dosya ile AB uygunluk beyanını, ilgili teknik düzenlemede belirtilen süre boyunca, süre belirtilmediği halterde ürünün piyasaya arz edildiği tarihten itibaren on yıl süreyle muhafaza etmek ve talep edilmesi halinde yetkili kuruluşa Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği bir dilde sunmakla, yükümlüdür.

Yetkili temsilcinin yükümlülükleri

MADDE 6- (1) Yetkili temsilci, ilgili teknik düzenlemede belirlenen diğer yükümlülükleri saklı kalmak kaydıyla;

a) İmalatçının kendisim yazılı olarak görevlendirmesi halinde ürüne ilişkin uygunluk değerlendirme işlemlerini yapmak veya yaptırmakla,

b) İlgili teknik düzenlemede aksi belirtilmedikçe AB uygunluk beyanını veya uygunluğu gösteren diğer belgeleri düzenlemekle,

c) "CE" işaretini ürüne koymakla,

yükümlüdür. Ancak imalatçı yazılı olarak belirtmiş olsa dahi teknik dosyayı tanzim edemez.

(2) Görevlendirme belgesinde, asgari yetkili temsilcinin teknik düzenlemenin gerektirdiği ve ürünün uygunluğunu gösteren belgeleri teknik düzenlemede belirtilen süre boyunca, süre belirtilmediği hallerde ürünün piyasaya arz edildiği tarihten itibaren asgari on yıl boyunca muhafaza edeceği ve yetkili kuruluşun talebi halinde Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği diğer bir dilde sağlayacağı belirtilir.

İthalatçının yükümlülükleri

MADDE 7- (1) İthalatçı, ilgili teknik düzenlemede belirlenen diğer yükümlülükleri saklı kalmak kaydıyla;

- a) İmalatçının 5 inci maddede yer alan yükümlülüklerini yerine getirmiş olduğunu teyit etmekle,
- b) Ürünün "CE" işaretini taşıdığını ve ürüne gerekli belgelerin eşlik ettiğini teyit etmekle,
- c) AB uygunluk beyanının bir örneğini teknik düzenlemede belirtilen süre boyunca, süre belirtilmediği hallerde ürünü piyasaya arz ettiği tarihten itibaren on yıl süreyle Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği bir dilde yetkili kuruluşa sunmak üzere bulundurmakla,
- ç) Yetkili kuruluşun talep etmesi halinde, teknik dosyanın bir örneğini teknik düzenlemede belirtilen süre boyunca, süre belirtilmediği hallerde ürünü piyasaya arz ettiği tarihten itibaren on yıl süreyle Türkçe veya yetkili kuruluşun kabul edeceği bir dilde yetkili kuruluşa sağlamakla,
- yükümlüdür.

Dağıtıcının yükümlülükleri

MADDE 8- (1) Dağıtıcı, ürünü piyasada bulundururken gerekli özeni gösterir. Dağıtıcı ilgili teknik düzenlemede belirlenen diğer yükümlülükleri saklı kalmak kaydıyla, ürünü piyasada bulundurmadan önce ürünün, "CE" işaretini taşıdığını ve uygunluğu gösteren belgelere sahip olduğunu doğrular. Yetkili kuruluşun talebi halinde ürünlerin uygunluğunu gösteren tüm bilgi ve belgeleri yetkili kuruluşa sunar.

İmalatçının yükümlülüklerinin ithalatçı ve dağıtıcılara uygulandığı durumlar

MADDE 9- (1) Bir ürünü kendi isim veya ticari markası altında piyasaya arz eden veya piyasada bulundurulan bir ürünü teknik düzenlemesine veya Bakanlık tarafından yayımlanan genel ürün güvenliği mevzuatına uygunluğunu etkileyecek şekilde değiştiren ithalatçılar ile dağıtıcılar, bu Yönetmelik kapsamında imalatçı sayılır ve imalatçının 5 inci maddede yer alan yükümlülüklerini yerine getirmekle yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

"CE" İşaretinin Ürüne Konulması, Kullanılması ve AB Uygunluk Beyanı

"CE" işaretinin ürüne konulması ve kullanılması

MADDE 10- (1) "CE" işaretinin ürüne konulması ve kullanılmasına dair genel esaslar şunlardır:

- a) İmalatçı, "CE" işaretini ürüne koymak veya konulmasını temin etmek suretiyle, ürünün bu işaretin konulmasını öngören ilgili teknik düzenleme veya düzenlemelere uygunluğunun kendi sorumluluğunda olduğunu ve ürünün gerekli tüm uygunluk değerlendirme işlemlerine tâbi tutulduğunu beyan etmiş sayılır.
- b) Bir ürünün "CE" işaretinin konulmasını gerektiren birden fazla teknik düzenlemeye tâbi olması durumunda, ürünün üzerindeki "CE" işareti, ilgili tüm teknik düzenlemelerin uygulanabilir hükümlerinin tamamının imalatçı tarafından yerine getirildiği yönünde karine teşkil eder. Ancak bir ya da daha fazla teknik düzenlemenin bir geçiş dönemi süresince imalatçıya uygulama konusunda bir seçme hakkı tanıdığı durumlarda "CE" işareti, sadece uygulanan teknik düzenleme

veya düzenlemelerin hükümlerine uygunluğu gösterir.

c) "CE" işareti;

1) Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan (EK-1 "CE" İŞARETİNİN ŞEKLİ)'nde belirtilen şekle uygun olarak "CE" harflerinden oluşur ve çizimdeki oranlara uyarak küçültülmesi ve büyütülmesi dışında işaretin tasarımı değiştirilemez.

2) İlgili teknik düzenlemede aksi belirtilmedikçe, asgarî 5 mm ebadında olur.

3) Ürüne veya bilgi plakasına veya ürünün yapısı gereği bunun mümkün olmadığı veya kalıcılığının garanti edilemediği durumlarda ambalajına ve ilgili teknik düzenlemenin öngördüğü ürün beraberindeki belgelere görünür, okunabilir ve silinmeyecek, şekilde konulur.

4) Ürün piyasaya arz edilmeden önce konulur.

5) Sadece imalatçı veya onun yetkili temsilcisi tarafından konulur.

ç) İlgili teknik düzenlemenin gerektirdiği durumlarda, "CE" işaretinin yanında, üretim kontrol safhasında yer alan onaylanmış kuruluşun kimlik kayıt numarası da yer alır. Kimlik kayıt numarası, onaylanmış kuruluşun kendisi veya kuruluşun talimatları çerçevesinde imalatçı veya imalatçının yetkili temsilcisi tarafından konulur. Bir ürünün farklı teknik düzenlemelerin kapsamına girmesi sebebiyle birden fazla onaylanmış kuruluşun değerlendirmesine tabi tutulması durumunda, "CE" işaretinin yanında üretim kontrol safhasında yer alan tüm onaylanmış kuruluşların kimlik kayıt numaraları yer alır.

d) Ürünün üzerinde "CE" işaretiyle birlikte piktogramlar veya belirli bir riski veya kullanımı betimleyen diğer işaretler de yer alabilir.

e) Ürüne "CE" işaretinin anlamı ve şekli hakkında üçüncü şahısları yanıltacak başka işaretler veya betimlemeler konulamaz. Diğer her türlü işaret, ürüne ancak "CE" işaretinin görünebilirliğini, okunabilirliğini ve anlamını bozmayacak şekilde konulabilir.

f) "CE" işareti sadece teknik düzenlemelerin konulmasını öngördüğü ürünlerde kullanılabilir ve başka ürünlerde kullanılamaz.

g) İlgili teknik düzenlemelerin gerektirdiği durumlarda "CE" işareti görme engellilerce de okunabilecek şekilde konulur.

AB uygunluk beyanı

MADDE 11- (1) AB uygunluk beyanı, ilgili teknik düzenlemede öngörülmesi halinde, ürünün teknik düzenlemenin gereklerine uygun olduğunu bildirmek üzere imalatçı ya da yetkili temsilcisi tarafından düzenlenir.

(2) AB uygunluk beyanı ilgili teknik düzenlemede aksi belirtilmedikçe, asgarî ilgili modülün veya modüllerin öngördüğü içerikte ve bu Yönetmeliğin ekinde yer alan (EK-2 AB UYGUNLUK BEYANI ÖRNEĞİ)'ne uygun olarak hazırlanır. Başka dillerde düzenlendiği durumlarda, beyana Türkçe tercümesi de eklenir. Beyan, gerektiği her durumda güncellenir.

(3) Ürünün AB uygunluk beyanını gerektiren birden fazla teknik düzenlemeye tâbi olduğu durumlarda, imalatçı, bu teknik düzenlemelerin ürüne uygulanabilir tüm kurallarını yerine getirdiği tek bir AB uygunluk beyanı düzenleyerek gösterir. Beyan metni, bu teknik düzenlemelerin adını, yayım tarihini ve referans numarasını içerir.

(4) İmalatçının AB uygunluk beyanını düzenleyip imzalamasıyla birlikte,

ürününün ilgili teknik düzenlemenin kurallarına uygunluğu konusundaki sorumluluğu üstlendiği varsayılır.

(5) Yetkili kuruluşun kabul etmesi halinde AB uygunluk beyanı, elektronik ortamda da sunulabilir.

Diğer uygunluk beyanları

MADDE 12- (1) İlgili teknik düzenlemede ürünün teknik düzenlemenin gereklerine uygunluğunu göstermek üzere AB uygunluk beyanı dışında bir uygunluk beyanı düzenlenmesi öngörülüyor ise, uygunluk beyanı ilgili teknik düzenlemede belirtilen usul ve esaslara uygun olarak düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

AB üyesi ülkelerde yerleşik yetkili temsilcilerin denkliği

MADDE 13- (1) AB üyesi ülkelerde yerleşik yetkili temsilciler, Türkiye'de yerleşik yetkili temsilcilere karşılıklılık esasını gözetilmek kaydıyla denk kabul edilir.

Uygulama

MADDE 14- (1) Bu Yönetmelik hükümleri, ürüne "CE" işareti konulmasını öngören teknik düzenlemelerle birlikte uygulanır.

İdari yaptırımlar

MADDE 15- (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı davranışlar hakkında 7223 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 16- (1) Bu Yönetmelik, "Akreditasyon ile Piyasa Gözetimi ve Denetiminin Kurallarının Belirlenmesi Hakkında 9/7/2008 tarihli ve (AB)765/2008 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü" ile "Ürünlerin Piyasaya Arzına İlişkin Genel Çerçeve Hakkında 9/7/2008 tarihli ve (AB)768/2008 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Kararı" esas alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmıştır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik ve mevzuattaki atıflar

MADDE 17- (1) 16/12/2011 tarihli ve 2011/2588 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "CE" İşareti Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Mevzuatta, birinci fıkraya ile yürürlükten kaldırılan "CE" İşareti Yönetmeliğine yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 18- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

TİCARET BAKANLIĞI PIYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ YÖNETMELİĞİ

Resmi Gazete Tarihi: 01.04.2020

Resmi Gazete Sayısı: 31086

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Ticaret Bakanlığının sorumluluğunda bulunan tüketici ürünlerinin piyasa gözetimi ve denetiminin usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Ticaret Bakanlığının sorumluluğunda bulunan tüketici ürünlerinin piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin usul ve esasları, alınacak önlemleri ve üretici ve dağıtıcıların yükümlülüklerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanuna, 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 441 inci ve 452 nci maddelerine ve 13/11/2001 tarihli ve 2001/3529 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,
- b) Bölge müdürlüğü: Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğünü,
- c) Denetmen: Ticaret Denetmeni ve Ticaret Denetmen Yardımcısını,
- ç) Duyusal inceleme: Ürünün herhangi bir test ve/veya muayene işlemine tabi tutulmasından önce, denetmenin duyularını veya basit ve yaygın olarak kullanımda olan ölçme araçlarını kullanarak yapılan incelemeyi,

- d) Düzeltici faaliyet: Bir ürünün ilgili teknik düzenlemeye aykırılığının veya güvensizliğinin verilen süre içinde üretici tarafından giderilmesi faaliyetini,
- e) Genel Müdürlük: Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğünü,
- f) Güvensiz ürün: Duyusal inceleme veya test ve/veya muayene yoluyla insan sağlığı, can ve mal güvenliği, hayvan ve bitki varlığı ve çevre bakımından güvenli olmadığı tespit edilen ürünü,
- g) Kanun: 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunu,
- ğ) Numune alma etiketi: Test ve/veya muayene için alınan numunelere iliştilen veya yapıştirılan numuneye ait bilgileri, tarafların isim, unvan ve imzalarını taşıyan belgeyi,
- h) Şahit numune: Test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşuna gönderilmek üzere alınan numunenin zayı olması veya test sonuçlarına yönelik herhangi bir itiraz olması durumunda başvurulmak üzere alınan numuneyi,
- ı) Şube müdürlüğü: Ticaret Denetmenleri Şube Müdürlüğünü,
- i) Tutanak: Ticaret Bakanlığı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Tutanağını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar

Genel esaslar

MADDE 5 – (1) Teknik düzenlemelere uygun ürünlerin güvenli olduğu kabul edilir. Teknik düzenlemenin bulunmadığı hallerde, ürünün güvenli olup olmadığı; Türk Standardları Enstitüsü tarafından Türk standardı olarak kabul edilen bir Avrupa standardına karşılık gelen ulusal standartlar veya mevcut olması halinde Avrupa Birliği teknik özellikleri; bunların olmaması halinde ise Türk Standardları Enstitüsü tarafından Türk standardı olarak kabul edilen diğer ulusal standartlar veya ilgili sektördeki sağlık ve güvenlik konularına ilişkin iyi uygulama kodu veya bilim ve teknoloji düzeyi veya tüketicinin güvenliğe ilişkin makul beklentisi dikkate alınarak değerlendirilir.

(2) Bakanlık, sorumlu olduğu ürünlere ilişkin piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerini, denetmenler aracılığıyla yürütür, denetim sonuçlarına göre gerekli önlemleri alır ve idari yaptırım uygular. Bakanlık, alınacak önlem ve uygulanacak yaptırımlar konusunda orantılılık ilkesine uygun olarak hareket eder; alınacak tedbirlerin, önlenmesi amaçlanan tehlikenin boyutu, niteliği ve gerçekleşme olasılığı ile orantılı olmasını sağlar.

(3) Bakanlık, sorumlu olduğu ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimini, yıllık denetim planının yanı sıra re'sen veya ihbar/şikâyet üzerine yapar.

(4) Ürünün teknik düzenlemeye aykırılığı veya güvensizliği konusunda yapılan her türlü ihbar, şikâyet, ürün sebebiyle meydana gelen kazalar ve ürün hakkında elde edilen diğer bilgiler piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinde kullanılır.

(5) Satış veya kiralama amacıyla yazılı basın, radyo, televizyon, internet ve benzeri iletişim araçlarında reklam ve ilanları yer alan ürünler de piyasaya arz edilmiş kabul edilir.

(6) Denetim, ürünlerin bedelli veya bedelsiz olarak piyasaya arz edildiği, satıldığı ve dağıtıldığı her yerde, depo, işyeri, nakil araçları ve gerektiğinde üretim tesislerinde, işlendikleri, ambalajlandıkları, montaj veya dolum yapıldıkları yerlerde yapılır.

(7) Denetim sonucunda ortaya çıkan aykırılıklarda sorumluluk, dağıtıcının teknik düzenlemelerde yer alan yükümlülükleri saklı kalmak üzere, üreticiye aittir. Dağıtıcının iş yerinde yapılan denetimde, üreticinin veya tedarikçinin unvanı ve adresi tespit edilir.

(8) Üreticinin Türkiye dışında olması halinde yetkili temsilci ve/veya ithalatçı muhatap alınır ve bunlar da üretici ile aynı sorumluluğu taşır.

(9) Genel Müdürlük, denetimlerin koordinasyonunu ve etkin bir şekilde gerçekleşmesini sağlar. Genel Müdürlük bu doğrultuda gerekli önlemleri almak ve uygulamaları koordine etmekle görevlidir. Genel Müdürlük, numune alımı da dâhil olmak üzere il veya bölge bazında denetime tabi olacak ürün, risk, firma ve benzeri verileri içeren sektörel denetim programları hazırlar, uygular ve bu programları periyodik olarak günceller.

(10) Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri sırasında üreticiler ve dağıtıcılar tarafından yetkili kuruluşlara, 16/12/2011 tarihli ve 2011/2621 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ve Onaylanmış Kuruluşlar Yönetmeliği çerçevesinde akredite edilmiş bir uygunluk değerlendirme kuruluşundan alınmış uygunluğu gösteren belgeler ile test raporlarının sunulması halinde, Bakanlık bu belge ve raporları dikkate alır. Türkiye'de veya karşılıklılık ilkesi saklı kalmak kaydıyla, Avrupa Birliği üyesi bir ülkede yerleşik bir uygunluk değerlendirme kuruluşunca verilmiş belgeler ve test raporları, kuruluşun yeterliliğine ilişkin gerekçelerle reddedilemez.

Denetimlerin yapılması

MADDE 6 – (1) Teknik düzenleme hükümleri saklı kalmak kaydıyla, piyasa gözetimi ve denetimi aşağıdaki esaslar çerçevesinde yapılır:

a) Denetimler, Genel Müdürlük tarafından ürünlere ve bu ürünlerin muhtemel kullanıcılarına ilişkin yapılan risk analizi sonucunda belirlenen yıllık denetim planı uyarınca yürütülür.

b) Re'sen veya ihbar/şikâyet üzerine yapılacak denetimlerde, şikâyete konu ürün hakkında daha önce denetim yapıp yapılmadığı veya teste gönderilip gönderilmediği gibi hususların ön incelemesi tamamlandıktan sonra denetimlere başlanır.

(2) Denetimlerin iki denetmen tarafından yürütülmesi esastır. İhtiyaç halinde denetime, daha fazla sayıda denetmen katılabilir.

Denetimin şekli

MADDE 7 – (1) Piyasa gözetimi ve denetimi, durumun gereklerine göre, aşağıdaki hususlardan bir veya birkaçını kapsayacak şekilde yapılır:

a) Teknik düzenlemenin öngördüğü işaretler ve/veya belgeler üzerinden inceleme,

- b) İlgili teknik düzenlemenin bulunmadığı hallerde, 5 inci maddenin birinci fıkrası çerçevesinde yapılan inceleme,
- c) Duyusal inceleme,
- ç) Test ve/veya muayene.

(2) Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri sırasında ürünün uygunluk değerlendirme işlemlerinde yer almayan test, muayene veya belgelendirme kuruluşlarının imkânlarından da yararlanılabilir. Uygunluk değerlendirmesini yapan kuruluş haricinde ürünün test ve/veya muayenesini yapacak kuruluş yoksa denetmenin gözetimi ve denetiminde, bu kuruluştaki veya üreticinin laboratuvarında yahut bir başka üreticinin laboratuvarında ürünün test ve/veya muayenesi yaptırılır. Ancak, test ve/veya muayene sonucuna göre karar verme yetkisi bölge müdürlüğüne aittir.

Tutanak ve kayıt işlemleri

MADDE 8 – (1) Piyasa gözetimi ve denetimi sırasında düzenlenecek tutanağın şekil ve içeriği Genel Müdürlükçe belirlenir.

(2) Şube müdürlüğü, denetim faaliyetlerine ilişkin her türlü bilgi ve belgelerin piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin verilerinin saklandığı elektronik ortama aktarılmasını sağlar.

(3) Piyasa gözetimi ve denetimi sırasında kullanılan tutanaklar, elektronik ortamda hazırlanıp elektronik imza ile imzalanabilir.

Numune alma

MADDE 9 – (1) Denetmen, gerekli gördüğü takdirde, her türlü test ve/veya muayeneyi yaptırmak üzere denetlenen ürünlerden numune alır. Ürünün yapısına ve özelliğine göre, test ve/veya muayenelerin gerektirdiği ölçüyü aşmamak üzere, numune alınması fiilen mümkün olmayan haller hariç, üretici veya dağıtıcıdan bedeli ödenmeden biri şahit numune olmak üzere en fazla üç takım numune alınır.

(2) Numune alınması halinde, denetim esnasında tutanağın ilgili bölümü doldurulur. Numuneler özelliklerine göre mühürleri bozulmadan açılmayacak şekilde, denetmen tarafından üretici veya dağıtıcı ile birlikte hazırlanır ve üzerlerine tarafların isim, unvan ve imzaları ile numuneye ilişkin bilgileri taşıyan numune alma etiketi konulur.

(3) Alınan numunelerin bir takımı ile tutanağın bir nüshası üreticiye veya dağıtıcıya teslim edilir. Şahit numune şube müdürlüğüne muhafaza edilir. Alınan numunelerin başka yere taşınması veya korunması güç yahut sakıncalı ise durum tutanağa yazılarak numuneler saklanmak üzere yediemin sıfatıyla üretici veya dağıtıcıya bırakılır. Test ve/veya muayene yapılması için alınan numunenin bir takımı ile tutanağın bir nüshası, Genel Müdürlükçe belirlenen test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşuna gönderilir. Test, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşu tetkikleri en kısa zamanda yapar, sonucunu bir raporla tespit eder ve bu raporu birer nüsha halinde Genel Müdürlüğe ve bölge müdürlüğüne sunar. Bu raporlar ayrıca elektronik posta ile Genel Müdürlüğe ve bölge müdürlüğüne iletilir.

(4) Numune almanın mümkün olmadığı ya da taşınamayan ürünler için test ve/veya muayene işlemleri, denetmenin gözetiminde, ürünün bulunduğu yerde, üretici veya dağıtıcının katılımı ile Genel Müdürlükçe belirlenen test, muayene veya belgelendirme kuruluşuna yaptırılır. Üretici veya dağıtıcının bulunmaması, test ve/veya muayene işlemlerinin gerçekleştirilmesine engel teşkil etmez.

(5) Ürünlerin, uzaktan iletişim araçları kullanılarak piyasaya arz edildiği sistemlerde yürütülen piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri sırasında da numune alınabilir. Ancak bu durumda, numunenin denetmen tarafından alınması, tutanağın karşı tarafla birlikte hazırlanıp imzalanması, numunenin numune torbasına konularak mühürlenmesi ve üzerine numune alma etiketi konulması şartları aranmaz.

Test ve/veya muayene sonucunda yapılacak işlemler

MADDE 10 – (1) Test, muayene ve taşıma masrafları Genel Müdürlüğe aittir.

(2) Test ve/veya muayene sonucunda, numunenin uygun çıkması halinde;

a) Numunenin niteliğini kaybetmemesi durumunda, şube müdürlüğü üretici veya dağıtıcıya bildirim yapıldığı tarihten itibaren numunelerin geri alınması veya aldırılması için otuz gün süre verir. Bu süre içinde alınmayan numuneler, Defterdarlıklara intikal ettirilir. Bu durumda üretici veya dağıtıcı numune bedelini talep edemez.

b) Numunenin niteliğini kaybetmesi durumunda, bu husus şube müdürlüğünce üretici veya dağıtıcıya bildirilir. Numune bedeli, Genel Müdürlük tarafından numunenin alındığı firmaya ödenir. Şahit numuneyle ilgili (a) bendindeki usule göre işlem yapılır.

(3) Test ve/veya muayene sonucunda numunenin güvensiz çıkması durumunda;

a) Testi yaptırılan numune, niteliğine göre uygun koşullarda ve uygun bir süreyle test kuruluşunda muhafaza edilir ve numunelerin teslim alınması için üreticiye veya dağıtıcıya bildirimde bulunulur. Bildirimi takiben otuz gün içinde üretici tarafından alınmayan numuneler, şube müdürlüğü tarafından Numune Bertaraf Tutanağı düzenlenerek bertaraf edilir veya ettirilir. Üreticinin teslim aldığı güvensiz numuneler, ilgili mevzuata uygun ve güvenli hale getirilmeden piyasaya arz edilemez.

b) Güvensizlik nedeniyle uygulanacak idari yaptırım kararının kesinleşmesinden sonra şahit numuneyle, (a) bendindeki usule göre işlem yapılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Aykırılık Halinde Alınacak Önlemler ve Uygulanacak Yaptırımlar

Teknik düzenlemeye aykırılık

MADDE 11 – (1) İlgili teknik düzenlemeye uygun olmadığı tespit edilen piyasadaki ürünler için,

a) İnsan sağlığına, can ve mal güvenliğine, hayvan, bitki yaşamına ve sağlığına ve çevreye bir tehdit oluşturmaması koşuluyla düzeltilebilir teknik düzenlemeye aykırılıkların giderilmesi amacıyla, düzeltici faaliyet planını on beş gün içinde sunması için üreticiye bildirim yapılır. Bu süre içinde başvuru yapmayan üreticinin düzeltme faaliyetinde bulunmayacağı kabul edilir.

b) (a) bendi uyarınca, ürünün teknik düzenlemeye aykırılığını gidermek için düzeltici faaliyet planı sunmayan veya düzeltici faaliyet planı sunan ancak verilen süre sonunda uygunsuzluğu gidermeyen üreticiye bölge müdürlüğünce Kanunda belirtilen idari para cezası uygulanır.

c) Üretici tarafından sunulan düzeltici faaliyet planı, gerektiğinde değişiklik yapılarak bölge müdürlüğü tarafından onaylanır ve üreticiye tebliğ edildiği tarihten itibaren geçerli olmak üzere teknik düzenlemeye aykırılığın niteliği, ürünün özelliği ve piyasadaki yaygınlığı değerlendirilerek altı ayı geçmemek üzere düzeltme süresi verilir.

ç) Denetim sonucunda teknik düzenlemeye aykırılığın giderilmesi için süre verilmiş olan bir ürüne aynı aykırılık için tekrar süre verilmez. Ancak verilen süre sonunda aykırılığın mücbir sebeplerin varlığı nedeniyle giderilemediğinin kanıtlanması halinde altı ayı geçmemek üzere ek süre verilir.

d) Teknik düzenlemeye aykırılık nedeniyle verilen sürelerin takibi ile düzeltme faaliyetinin gereklerinin yerine getirilip getirilmediğinin kontrolü şube müdürlüğü tarafından yapılır. Düzeltme işlemleri sonucunda teknik düzenlemeye uygun hale getirildiği kanıtlanan ürünler tekrar piyasaya arz edilebilir.

(2) Uygunluk işaretinin veya uygunluk değerlendirme işlemleri sonucunda verilen belgelerin gerçeği yansıtmadığının, tahrif veya taklit edildiğinin tespit edilmesi halinde Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur. Suçtan dolayı yaptırım uygulanmayan hallerde, dava zaman aşımı süresi içinde kalmak şartıyla Kanunda öngörülen idari para cezası uygulanır.

(3) Uygunluk işaretinin ve belgelerinin ilgili teknik düzenlemenin öngördüğü ebat, görünürlük, silinmezlik, iştirilecek yer ve benzeri özellikler bakımından uygun olmadığının tespit edilmesi halinde, birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Güvensizlik

MADDE 12 – (1) Teknik düzenlemesine uygun olmayan ve güvensizlik şüphesine yol açan ürünler ile ilgili teknik düzenlemeye uygunluğu belgelenmiş olmakla birlikte duyusal inceleme sonucunda güvensizlik şüphesi uyandıran ürünler için tutanağın ilgili bölümü doldurulur ve test ve/veya muayeneye başvurulur.

(2) İlgili teknik düzenlemeye uygunluğu belgelenmiş olsa dahi güvensizlik belirtisi taşıyan ürünler için tutanağın ilgili bölümü doldurulur ve bu ürünlerin piyasaya arzı geçici olarak durdurulur. Piyasaya arzın geçici durdurulması kararı, denetmenin önerisi üzerine şube müdürlüğüne verilir. Kontrol sonucunda güvenli olduğu anlaşılan ürünler hakkındaki geçici durdurma kararı kendiliğinden kalkar. Güvenli olmayan ürünler hakkında alınan piyasaya arzın geçici durdurulması kararı idari yaptırım kararı alınıncaya kadar geçerlidir.

(3) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen işlemler sonucunda, duyusal inceleme veya test ve/veya muayene yoluyla güvenli olmadığı tespit edilen ürünler için Risk Değerlendirme Komisyonu kararlarına uygun olacak şekilde bölge müdürlüğü tarafından;

a) Ürünün piyasaya arzının yasaklanması,

b) Piyasada bulunan ürünlerin toplatılması,

c) Ürünün üretici tarafından güvenli hale getirilemediği ya da güvenli hale getirilmesinin mümkün olmadığı durumlarda bertaraf edilmesi,

kararlarından uygun olanlar orantılılık ilkesi gözetilerek verilir.

(4) Birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen işlemler sonucunda duysal inceleme veya test ve/veya muayene yoluyla güvenli olmadığı tespit edilen ürünler için üretici hakkında bölge müdürlüğünce Kanunda belirtilen idari para cezası uygulanır.

(5) Güvensiz olduğu tespit edilen ürünler ile ilgili savunma alınabilmesi için üretici ve/veya dağıtıcıya tebligat yapılır. Üretici ve/veya dağıtıcıya, savunma hakkını kullanabilmesi için tebligatın kendisine ulaşmasından itibaren on günlük süre tanınır.

(6) İnsan sağlığı ve güvenliğinin veya mevzuatla korunan diğer bir kamu yararının tehlikede olduğu acil hallerde bu sürenin dolması beklenmeyebilir. Tebligat yapılmadan bir karar alınması halinde, üretici ve/veya dağıtıcıya savunma hakkını kullanabilmesi için sonradan süre tanınabilir.

(7) Üretici, güvenli olmadığı tespit edilen ürünün kendisi tarafından piyasaya arz edilmediğini veya ürünün güvenli olmaması halinin ilgili teknik düzenlemeye uygunluktan kaynaklandığını ispatladığı takdirde sorumluluktan kurtulur.

(8) Üçüncü fıkrada alınması öngörülen ya da alınan önlemler, üretici ve/veya dağıtıcının yapacağı savunma ve sağlayacağı bilgi ve belgeler dikkate alınarak değerlendirilir. Yaptırım uygulanmasına ilişkin bölge müdürlüğünce hazırlanan tebligatta bu kararın dayandığı gerekçeler ile karara karşı başvurulabilecek yasal yollar gösterilmek zorundadır.

(9) Hakkında üçüncü fıkrada düzenlenen önlemler uygulanan üretici, ürünün güvenli hale getirilmesi mümkün ise bunu ispat eden belgeler ve hazırladığı düzeltici faaliyet planı ile birlikte, kararın kendisine tebliğinden itibaren on beş gün içinde bölge müdürlüğüne başvurur. Bu süre içinde başvurmaması halinde, düzeltme faaliyetinde bulunmayacağı kabul edilir. Bölge müdürlüğü, üretici tarafından sunulan düzeltici faaliyet planında gerektiğinde değişiklik yaparak onaylar. Bölge müdürlüğünce, güvensizliğin niteliği, ürünün özelliği ve piyasadaki yaygınlığı değerlendirilerek üreticiye altı ayı geçmemek üzere düzeltme süresi verilir. Düzeltme süresi, faaliyet planının onayına ilişkin yazının üreticiye tebliğinden itibaren başlar.

(10) Güvensizliğin giderilmesi için süre verilmiş olan bir ürüne aynı aykırılık için tekrar süre verilmez. Ancak verilen süre sonunda aykırılığın mücbir sebeplerin varlığı nedeniyle giderilemediğinin kanıtlanması halinde altı ayı geçmemek üzere ek süre verilebilir.

(11) Düzeltme süresi sonunda yapılan işlemler şube müdürlüğü tarafından değerlendirilir. Şube müdürlüğü, gerekli görülmesi halinde, düzeltmeye tabi tutulan ürünün tarafsız bir test ve/veya muayene kuruluşu tarafından test ve/veya muayenesini isteyebilir. Düzeltme işlemleri sonucunda güvenli olduğu kanıtlanan ürünler tekrar piyasaya arz edilebilir.

(12) Güvenli hale getirilemeyen veya güvenli hale getirilmesi imkânsız olan ürünler, üreticinin belirleyeceği yerde ve yöntemle denetmen gözetiminde bertaraf edilir. Şube müdürlüğünce, bertaraf edilen ürün miktarını, ürünün ne şekilde bertaraf edildiğini, bertaraf yerini, tarihini ve tarafların ad ve soyadlarını içeren Ürün Bertaraf Tutanağı düzenlenir.

(13) Bu madde, teknik düzenlemesi bulunmayan ve güvenli olmadığı tespit edilen ürünlere de uygulanır.

Güvensizliğin değerlendirilmesi

MADDE 13 – (1) Bakanlık, güvensiz ürünlerin taşıdığı riskin derecesini belirlemek amacıyla Genel Müdürlük bünyesinde Risk Değerlendirme Komisyonu oluşturur. Komisyonun oluşumu ve işleyişine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

(2) Genel Müdürlükçe ürünlere ilişkin yapılacak risk değerlendirmesi, Avrupa Komisyonu Topluluk Hızlı Bilgi Sistemi rehber dokümanı referans alınmak suretiyle; ürünün tanımı, niteliği, neden olabileceği tehlikeler, ürünün hedeflediği tüketiciler, yaralanmanın şiddeti, yaralanmanın gerçekleşme ihtimali gibi etkenler göz önünde bulundurularak yapılır.

(3) Bölge müdürlüğü, Risk Değerlendirme Komisyonunca yapılacak risk değerlendirmesi neticesinde güvensizliğe konu üründeki riskin derecesine göre gerekli önlemleri almaya karar verir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bölge Müdürlüğü ve Şube Müdürlüğünün Görev, Yetki ve Yükümlülükleri

Bölge müdürlüğünün görev, yetki ve yükümlülükleri

MADDE 14 – (1) Bölge müdürlüğünün piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin görev, yetki ve yükümlülükleri şunlardır:

a) Bakanlığın görev ve sorumluluk alanında bulunan ürünlerin piyasaya arzı veya dağıtımı aşamalarında yahut ürün piyasada iken güvenli olup olmadığını denetlemek ve gerçekleştirilen denetimlere ilişkin her türlü veriyi aylık olarak Genel Müdürlüğe iletmek.

b) Denetimler sonucunda teknik düzenlemeye aykırı olduğu veya güvenli olmadığı anlaşılan ürünlerin üreticileri hakkında Kanunda belirtilen idari yaptırımları uygulamak ve sonucundan Genel Müdürlüğe bilgi vermek.

c) Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerini tarafsız, bağımsız ve şeffaf bir şekilde yürütmek.

ç) Denetim yapılan bölgelerde elde edilen ürün veya sektör bazlı firma verilerinin Genel Müdürlüğe iletilmesini ve bu verilerin periyodik olarak güncellenmesini sağlamak.

d) Gerekli görülen durumlarda piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinin etkin olarak gerçekleştirilmesini teminen ihtiyaçlarını, sorunlarını ve çözüm önerilerini Genel Müdürlüğe iletmek.

Şube müdürlüğünün görev, yetki ve yükümlülükleri

MADDE 15 – (1) Şube müdürlüğünün piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin görev, yetki ve yükümlülükleri şunlardır:

a) Denetimleri, Genel Müdürlük tarafından iletilen yıllık denetim planı ve benzeri dokümanlar ile şube müdürlüğüne ulaşan şikâyetler doğrultusunda gerçekleştirmek.

b) Gerekli görülen durumlarda piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinin etkin olarak gerçekleştirilmesini teminen ihtiyaçlarını, sorunlarını ve çözüm önerilerini bölge müdürlüğüne iletmek.

c) Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerini tarafsız, bağımsız ve şeffaf bir şekilde yürütmek.

ç) Denetim yapılan bölgelerde elde edilen ürün veya sektör bazlı firma verilerinin bölge müdürlüğüne iletilmesini ve bu verilerin periyodik olarak güncellenmesini sağlamak.

d) Tüketicilere bilgi vermek ve ilgililerin şikâyetlerini ulaştırabilmeleri amacıyla yardım masaları kurmak.

e) Teknik düzenlemeye aykırılık nedeniyle verilen sürelerin takibi ile düzeltme faaliyetinin yerine getirilip getirilmediğini kontrol etmek.

f) Ürünün güvenli olmadığına dair kesin belirti bulunması halinde piyasaya arzın geçici durdurulması kararı almak.

g) Güvenli olmayan ürünlere ilişkin piyasaya arz yasağı, toplatma ve bertaraf kararlarının yerine getirilip getirilmediğini üretici nezdinde ve piyasada izlemek, kontrol etmek ve sonucundan bölge müdürlüğüne bilgi vermek.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Üreticinin ve Dağıtıcının Yükümlülükleri

Üreticinin yükümlülükleri

MADDE 16 – (1) Üreticinin yükümlülükleri şunlardır:

a) Denetmenin talep etmesi halinde tüm bilgi ve belgeleri denetmene sunmak, üretim yerlerinin ve depolarının adreslerini vermek ve bu yerlerde gerekli tespitleri yapmasını sağlamak.

b) Denetim görevinin gereği gibi yürütülmesi için denetmene görevi süresince uygun bir çalışma yeri sağlamak; uygun yer bulunmadığında veya denetime uygun koşullar oluşturulmadığında, denetmenin isteği üzerine ürüne ait tüm dosya ve belgeleri denetmenin çalışma yerine getirerek kendisine teslim etmek.

c) İlgili teknik düzenlemede belirtilen tüm belgeleri; bu belgeler kapsamındaki son ürünün yurt içinde üretiliyor ise üretildiği, ithal ise ithal edildiği tarihten itibaren ilgili teknik düzenlemede belirtilen süreyle, bu sürenin belirtilmemesi halinde on yıl boyunca muhafaza etmek ve istenilmesi halinde denetmene ibraz etmek.

ç) Piyasaya arzın geçici veya sürekli yasaklanması, piyasada bulunan ürünlerin toplatılması, ürünlerin kısmen veya tamamen bertaraf edilmesi kararı verilmesi durumunda, stoklarında ve piyasada bulunan ürünlerin markası, modeli, seri veya parti numarası, sayısı ve dağıtıldığı yerlere dair bilgi ve belgeleri vermek.

d) Piyasaya arzın geçici olarak durdurulması halinde tüm satış ve dağıtım noktalarını bilgilendirmek ve sonucundan şube müdürlüğüne bilgi vermek.

e) Kendi faaliyetleri ile sınırlı olmak üzere; ürünün öngörülen kullanım süresi içinde, yeterli uyarı olmaksızın fark edilemeyecek nitelikteki riskleri hakkında tüketicilere gerekli bilgiyi sağlamak, özelliklerini belirtecek şekilde ürünü işaretlemek; gerektiğinde piyasaya arz edilmiş ürünlerden numuneler alarak test etmek, şikâyetleri soruşturmak ve yapılan denetim sonuçlarından dağıtıcıları

haberdar etmek, riskleri önlemek amacı ile ürünlerin toplatılması ve bertarafı da dâhil olmak üzere gerekli önlemleri almak.

f) Güvensiz olduğu tespit edilen ve hakkında idari yaptırım uygulanan ürünlere ilişkin 12 nci maddede belirtilen yükümlülükleri, tebliğ tarihinden itibaren en geç altı ay içinde yerine getirmek ve yerine getirildiğini belgelemek.

g) Test ve/veya muayene sonucunda güvensiz olduğu anlaşılan numunelere ilişkin Genel Müdürlük bütçesinden ödenen test ve/veya muayene giderleri ile taşıma masraflarını karşılamak.

ğ) Güvensiz olduğu tespit edilen numunenin, üretici dışındaki bir firmadan alınması ve söz konusu firmanın tutanak ile birlikte başvurması durumunda, numune bedelini söz konusu firmaya ödemek.

(2) Üreticilerin güvensiz ürünlere ilişkin ilan, toplatma ve bertaraf gibi yasal yükümlülüklerini yerine getirmemesi durumunda, bu yükümlülükler Genel Müdürlük tarafından yerine getirilir. Bu kapsamda Genel Müdürlükçe yapılacak masraflar, üretici tarafından karşılanır. Bu masraflar hakkında, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Güvensiz ürünlere ilişkin ilan

MADDE 17 – (1) Güvensiz ürünlere ilişkin alınan önlemler ve ürünün içerdiği riskler hakkındaki bilgiler etkili olacak şekilde duyurulur. Üretici tarafından yapılan duyuru veya duyuru şekli uygun bulunmaz veya yetersiz görülürse;

a) Üretici; güvensiz ürünlere ilişkin hazırlanacak ilan metninin, ulusal düzeyde yayın yapan iki televizyon kanalında 07.00 - 22.00 saatleri arasında 30 saniyeden az olmamak üzere yazılı ve sesli şekilde bir gün yayınlanmasını ve ulusal düzeyde dağıtımı yapılan iki gazetede sayfanın en az dörtte biri büyüklüğünde Basın İlan Kurumu aracılığıyla bir gün ilan edilmesini, kararın kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren on gün içinde sağlar.

b) Risk altındaki kişilerin belirli bir yerleşim yerinde toplanması ve yerel yayın yapan gazete ile televizyon kanalları vasıtasıyla bilgilendirilmesinin mümkün olduğu durumlarda, bu duyuru yerel basın ve yayın organları yoluyla yapılır. Risk altındaki kişilerin tamamına ulaşılabildiği durumlarda ise bu kişiler doğrudan bilgilendirilir.

c) Bölge müdürlüğü, güvensiz ürünlere ilişkin hazırlanacak veya yapılacak ilanlarda güvensiz üründe tespit edilen riskin derecesine göre ilanın şekli, zamanı, süresi ve ilanın yapılacağı televizyon ve gazetelere ilişkin ek hususlar belirleyebilir.

ç) Üretici, güvensiz ürünlere ilişkin aldığı önlemler ve yaptığı duyurulara dair bilgi ve belgeleri bölge müdürlüğüne sunar. Ayrıca Genel Müdürlük, risk altındaki tüketicilere duyurulması amacıyla güvensiz ürünlere ilişkin bilgileri uygun görülen mecralarda yayımlar.

(2) Güvensiz ürünlere ilişkin ilanlar açık ve net olmak zorundadır. İlanla ilgisiz veya ilanın amacını ortadan kaldıran ifadelere yer verilemez.

(3) Güvensiz ürünlere ilişkin ilanlarda aşağıdaki bilgilerin bulunması zorunludur:

a) Üreticinin adı, unvanı ve adresi.

b) Ürünün adı, markası, modeli, cinsi, fotoğrafı, seri ya da lot numarası veya ürünü net şekilde tanıtan bilgi.

c) Ürünün geri çağırılma nedeni, güvensiz olduğu ve alınan önlemler hakkında bilgi.

ç) Ürünün iade edileceği yerler veya üründeki sorunun giderilmesini teminen gönderilebileceği adresler hakkında bilgi.

d) Ürünün taşıdığı risk, riskten sakınmak veya sorunu gidermek için önerilen yöntemler hakkında bilgi.

(4) Bölge müdürlüğü, duyurunun bu maddede yer alan esaslara uygun ve risk altındaki kişilerin haberdar edilmesini sağlayacak şekilde yayınlanıp yayınlanmadığını denetler ve eksiklik tespit edilmesi halinde duyurunun tekrarını sağlar.

Dağıtıcının yükümlülükleri

MADDE 18 – (1) Dağıtıcı, sahip olduğu bilgiler çerçevesinde, güvenli olmadığını bildiği ürünleri piyasaya arz edemez. Dağıtıcı, faaliyetleri çerçevesinde, ürünlerin taşıdığı riskler ve bu risklerden korunmak için alınması gereken önlemler hakkında ilgililere bilgi verir.

(2) Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri sonucunda aykırılıkları belirlenen ürünlere ilişkin olarak üreticinin tespit edilemediği durumlarda, üreticinin veya ürünü tedarik ettiği kişinin kimliğini talep edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde bildirmeyen dağıtıcı, üretici olarak kabul edilir.

(3) Dağıtıcılar, teknik düzenlemelerle kendilerine getirilen yükümlülükleri yerine getirmek zorundadır.

Gönüllü geri çağırma

MADDE 19 – (1) Üreticiler, güvensiz ürünlerinin piyasada yer aldığını kendilerinin tespit etmesi halinde, bu ürünleri gönüllü geri çağırabilir ve gerekli tedbirleri alır. Ancak, üretici piyasada gerçekleştirdiği her türlü geri çağırma ve aldığı tedbirlere ilişkin tüm bilgi ve belgeleri Genel Müdürlüğe iletmekle yükümlüdür. Üreticiler gönüllü geri çağırılmalarda risk altındaki kişilerin bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla, gerekli bilgileri elektronik ortamda yayımlanmak üzere Genel Müdürlüğe bildirir. Ayrıca, bu bilgiler üreticinin internet sitesinde de yayımlanır.

Ürünlerin izlenebilirliği

MADDE 20 – (1) Üreticiler, ürünlerin üzerinde seri, model, parti numarası veya başka bir şekilde ürünlerinin tespit edilmesini sağlayacak bilgilere yer vermek zorundadır.

(2) Üreticiler, toplatma, imha veya düzeltici faaliyetin uygulanması gerektiğinde parti, seri, lot bazında kayıt oluşturmak ve istenildiğinde bu kayıtları Bakanlığa sunmak zorundadır.

(3) Üreticiler gerekli bilgileri, ürünün büyüklüğünün veya doğasının buna izin vermediği durumlarda ürünün ambalajında veya yanında verilen bir belge ile sağlamak zorundadır.

(4) Üreticiler, ürünlerin izlenebilirliğini sağlamak için gerekli önlemleri almak zorundadır.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Bilgilerin gizliliği

MADDE 21 – (1) Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyeti sırasında Genel Müdürlük, bölge müdürlüğü veya şube müdürlüğünce yapılan yazışmalar, ihbar ve şikâyetler ile denetimlerde temin edilen ve ticari sır niteliğindeki veya fikri ve sınai mülkiyet hakkına ilişkin bilgiler gizli tutulur. Ancak, mevzuatın ve insan sağlığı ve güvenliğinin gerektirdiği hallerde yapılan duyurular bu kapsamda sayılmaz.

Tebliğat

MADDE 22 – (1) İdari para cezası ve/veya idari tedbirleri içeren idari yaptırım kararlarının tebliğinde, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 23 – (1) 12/6/2014 tarihli ve 29028 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır. Diğer mevzuatta söz konusu Yönetmeliğe yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 24 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ YÖNETMELİĞİ

Resmi Gazete Tarihi: 18.09.2013

Resmi Gazete Sayısı: 28769

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görev alanına giren ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinin usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görev alanına giren ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar ile alınacak tedbirleri, denetim personelinin görev, yetki ve sorumlulukları ile üretici ve dağıtıcıların yükümlülüklerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunun 4 üncü maddesi, 9/1/1985 tarihli ve 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 12 nci maddesi ile 13/11/2001 tarihli ve 2001/3529 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını,
- Dağıtıcı: Ürünün tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri ürünün güvenliğine ilişkin özelliklerini etkilemeyen gerçek veya tüzel kişiyi,
- Denetim personeli: Piyasa gözetimi ve denetimi yapmak üzere Bakanlıkça görevlendirilen işin niteliğine uygun uzman personeli,

ç) Duyusal inceleme: Ürünün herhangi bir test veya muayene işlemine tabi tutulmasından önce, denetim personelinin duyularını kullanarak yapacağı incelemeyi,

d) Genel Müdürlük: İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünü,

e) Kanun: 4703 sayılı Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunu,

f) Numune etiketi: Hazırlanan numunelere iliştilen ve tarafların isim, unvan ve imzalarını taşıyan belgeyi,

g) PGD: Piyasa gözetimi ve denetimini,

ğ) PGDVT (Piyasa Gözetimi ve Denetimi Veri Tabanı): Aykırılık, güvensizlik ve risk arz eden ürünlere ilişkin yapılan tespitler ve Bakanlığın PGD faaliyetlerine ilişkin her türlü bilginin, elektronik ortamda saklanmasına, veri girişi, çağırma, raporlama ve analiz uygulamalarına imkân veren bilgi yönetim sistemini,

h) Şahit numune: Test ve muayene yapılmasının gerekli olduğu hallerde, test, muayene veya belgelendirme kuruluşuna gönderilen numunenin zayi olması ya da test sonuçlarına yönelik herhangi bir itiraz olması durumunda başvurulmak üzere denetim personeli tarafından numune ile aynı anda alınan aynı nitelikteki numuneyi,

ı) Tutanak: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Tutanağını,

i) Üretici: Bir ürünü üreten, imal eden, ıslah eden veya ürüne adını, ticari markasını veya ayırt edici işaretini koymak suretiyle kendini üretici olarak tanıtan gerçek veya tüzel kişiyi; üreticinin Türkiye dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve/veya ithalatçıyı; ayrıca, ürünün tedarik zincirinde yer alan ve faaliyetleri ürünün güvenliğine ilişkin özelliklerini etkileyen gerçek veya tüzel kişiyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar

Genel esaslar

MADDE 5 – (1) PGD; Ürünün piyasaya arzı aşamasında veya ürün piyasada iken, ilgili teknik düzenlemeye uygun olarak üretilip üretilmediğini, güvenli olup olmadığını denetlemek; güvenli olmayan ürünlerin güvenli hale getirilmesini ve gerektiğinde yaptırımlar uygulanmasını sağlamak amacıyla Bakanlık tarafından yapılan her türlü faaliyeti kapsar.

(2) Üretici, piyasaya sadece güvenli ürünleri arz etmek zorundadır. Teknik düzenlemelere uygun ürünlerin güvenli olduğu kabul edilir. Teknik düzenlemenin bulunmadığı hallerde, ürünün güvenli olup olmadığı; Türk Standartları Enstitüsü tarafından Türk Standardı olarak kabul edilen bir Avrupa standardına karşılık gelen ulusal standartlar veya mevcut olması halinde Avrupa Birliği teknik özellikleri; bunların olmaması halinde ise Türk Standardları Enstitüsü tarafından Türk Standardı olarak kabul edilen diğer ulusal standartlar veya ilgili sektördeki

sağlık ve güvenlik konularına ilişkin iyi uygulama kodu veya bilim ve teknoloji düzeyi veya tüketicinin güvenliğine ilişkin makul beklenti dikkate alınarak değerlendirilir.

(3) Bakanlık, sorumlu olduğu ürünlere ilişkin PGD'yi, denetim personeli aracılığıyla yürütür, denetim sonuçlarına göre gerekli tedbirleri alır ve yaptırım uygular.

(4) Genel Müdürlük, sorumlu olduğu ürünlerin PGD yıllık denetim planının yanı sıra re'sen veya ihbar/şikâyet üzerine yapar. PGD ile ilgili birimin adres, telefon, faks ve e-posta gibi irtibat bilgileri Genel Müdürlük internet sitesinde duyurulur.

(5) Ürünün teknik düzenlemeye aykırılığı veya güvensizliği konusunda her türlü ihbar, şikâyet, kaza ve diğer kaynaklardan elde edilen bilgiler PGD faaliyetlerinde kullanılır.

(6) Reklâm, satış veya kiralama amacıyla internet dâhil yazılı ve görsel basında yer alan ürünler de piyasaya arz edilmiş kabul edilir.

(7) Denetim sonucunda ortaya çıkan aykırılıklarda sorumluluk üreticiye aittir. Dağıtıcı, sahip olduğu bilgiler çerçevesinde, güvenli olmadığını bildiği ürünleri piyasaya arz edemez. Dağıtıcı, faaliyetleri çerçevesinde, ürünlerin taşıdığı riskler ve bu risklerden korunmak için alınması gereken önlemler hakkında ilgililere bilgi verir. PGD faaliyetleri sonucunda aykırılıkları belirlenen ürünlere ilişkin olarak üreticinin tespit edilemediği durumlarda, üreticinin veya ürünü tedarik ettiği kişinin kimliğini Bakanlıkça talep edildiği tarihten itibaren on gün içinde bildirmeyen dağıtıcı üretici olarak kabul edilir.

(8) Denetim, ürüne, üreticiye veya dağıtıcıya ait bilgi ve belgelerin ilgili mevzuat çerçevesinde incelenmesi ve duysal inceleme ile yapılır. İnceleme neticesinde gerek duyulması halinde her türlü test ve muayenenin yapılması veya yaptırılması ile denetim gerçekleştirilir.

(9) Denetlenmiş ürünler, gerekli görüldüğü takdirde yeniden denetlenebilir.

(10) Genel Müdürlük, denetimi yapılan ürünlerin test ve muayene işlemleri için öncelikle bu ürünlerin uygunluk değerlendirme sürecinde görev almayan test ve/veya muayene kuruluşlarının imkânlarından yararlanır. Ancak bu şartlara haiz uygunluk değerlendirme kuruluşu yoksa ürünün belgelendirme sürecinde görev almış uygunluk değerlendirme kuruluşunda denetim personeli gözetiminde test ve/veya muayene hizmeti alır. Her durumda test ve/veya muayene sonucuna göre karar verme yetkisi Genel Müdürlüğe aittir.

(11) Genel Müdürlük, denetimlerin etkin şekilde gerçekleştirilmesi için bildirim mekanizması ve teknik komite karar, birimler arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlar.

Denetimlerin yapılması

MADDE 6 – (1) Teknik düzenleme hükümleri saklı kalmak kaydıyla, denetimler, Bakanlığın ürünlere ve muhtemel kullanıcılarına ilişkin yapacağı risk değerlendirmesi sonucunda yıllık denetim planı uyarınca yapılır.

(2) Re'sen, ihbar veya şikâyet üzerine yapılacak denetimlerde, şikâyete ya da takibe konu ürün hakkında, daha önce denetim yapıp yapılmadığı veya teste gönderilip gönderilmediği gibi hususların ön incelemesi yapıldıktan sonra denetimlere başlanır.

Denetimin şekli

MADDE 7 – (1) PGD, durumun gereklerine göre, aşağıdaki hususlardan bir veya birkaçını kapsayacak şekilde yapılır:

- a) Teknik düzenlemenin öngördüğü işaretler ve/veya belgeler üzerinden inceleme,
- b) İlgili teknik düzenlemenin bulunmadığı hallerde, beşinci maddenin ikinci fıkrası çerçevesinde yapılan inceleme,
- c) Duyusal inceleme ve muayene,
- ç) Test ve/veya muayene.

Tutanak ve kayıt işlemleri

MADDE 8 – (1) Denetimlerde şekli ve kapsamı Genel Müdürlükçe belirlenen tutanak düzenlenir.

(2) Genel Müdürlük, yapılan denetimlere ilişkin bilgileri PGDVT'e aktarır veya aktarılmasını sağlar.

Numune alma

MADDE 9 – (1) Denetim personeli, ürünün test ve muayenesini gerekli gördüğü takdirde numune alır. Numune, ürünün yapısına ve özelliğine göre, test ve muayenelerin gerektirdiği ölçüyü aşmamak üzere, numune alınması fiilen mümkün olmayan haller hariç, biri şahit numune olmak üzere üç takım alınır. Her bir takımında yer alacak numune miktarının belirlenmesinde, ilgili standardın öngördüğü numune miktarı esas alınır. Numune, üretici veya dağıtıcıdan bedeli ödenmeden alınır.

(2) Numune alınması halinde, denetim esnasında tutanağın ilgili bölümü doldurulur. Numuneler özelliklerine göre mühürleri açılmayacak şekilde, denetim personeli tarafından üretici veya dağıtıcı ile birlikte hazırlanır ve üzerlerine tarafların isim, unvan ve imzalarını taşıyan numune etiketi konulur.

(3) Denetleme sırasında alınan numuneler için üç nüsha halinde tutanak düzenlenir. Alınan numunelerin bir takımı ile tutanağın bir nüshası üreticiye veya dağıtıcıya teslim edilir; bir nüshası alınan numunenin bir takımı ile birlikte test, muayene veya belgelendirme kuruluşuna gönderilir; bir nüshası da şahit numune ile birlikte Genel Müdürlüğe teslim edilir. Test veya muayeneyi yapan kuruluş tarafından, mücbir sebepler hariç olmak üzere en geç otuz işgünü içerisinde numune ile ilgili rapor düzenlenir ve Genel Müdürlüğe gönderilir.

(4) Numune almanın mümkün olmadığı, taşınamayan ürünler için test ve muayene işlemleri, denetim personelinin gözetiminde, ürünün bulunduğu yerde, üretici veya dağıtıcının katılımı ile Bakanlıkça belirlenen test, muayene veya belgelendirme kuruluşuna yaptırılır. Üretici veya dağıtıcının bulunmaması test ve muayene işlemlerinin gerçekleştirilmesine engel teşkil etmez.

Test ve muayene sonucunda yapılacak işlemler

MADDE 10 – (1) Test ve muayene sonucunda, numunenin uygun çıkması halinde;

- a) Test ve/veya muayene ücreti Bakanlığa aittir.
- b) Test ve/veya muayene sonucunda, ürünün teknik düzenlemesine uygun ve güvenli olduğunun, teknik düzenlemesi bulunmayan ürünlerin ise güvenli

olduğunun tespit edilmesi durumunda, Bakanlık üretici veya dağıtıcıya bildirim yapıldığı tarihten itibaren şahit numunenin geri alınması veya aldırılması için bir ay süre verir. Bu süre içinde alınmayan ürünler, Defterdarlıklara intikal ettirilir.

c) Numunenin niteliğini kaybetmesi durumunda, bu husus Genel Müdürlükçe üretici veya dağıtıcıya bildirilerek, numune bedeli Genel Müdürlük tarafından ödenir.

(2) Test ve muayene sonucunda numunenin güvensiz çıkması durumunda;

a) Test ve muayene ücreti üreticiye aittir. Bu ücret hakkında 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

b) Testi yaptırılan numune, niteliğine göre uygun koşullarda ve uygun bir süreyle test kuruluşunda muhafaza edilir ve numunelerin teslim alınması için üreticiye veya dağıtıcıya bildirimde bulunulur. Bildirimi takiben bir ay içinde üretici tarafından alınmayan numuneler Genel Müdürlük tarafından Numune Bertaraf Tutanağı düzenlenerek bertaraf edilir.

c) Şahit numuneler ürünün güvensizliği kesinleşinceye kadar muhafaza edilir. Ürünün güvensizliğinin kesinleşmesi halinde Genel Müdürlük üreticiye veya dağıtıcıya bildirimde bulunur. Bildirimi takiben bir ay içinde üretici tarafından alınmayan numuneler, Genel Müdürlükçe belirlenen şartlar dâhilinde bertaraf edilir veya ettirilir.

(3) Numunenin, üretici dışındaki bir firmadan alınması ve söz konusu firmanın PGD tutanağı ile birlikte üreticiye başvurması durumunda, numune bedeli üretici tarafından söz konusu firmaya ödenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Aykırlık Halinde Alınacak Tedbirler ve Uygulanacak Yaptırımlar

Teknik düzenlemeye aykırlık

MADDE 11 – (1) İlgili teknik düzenlemeye uygun olmadığı tespit edilen, piyasada bulunan ürünler için, Bakanlık:

a) İnsan sağlığına, can ve mal güvenliğine, hayvan, bitki yaşamına ve sağlığına ve çevreye bir tehdit oluşturmaması koşuluyla düzeltilebilir aykırılıkların giderilebilmesi amacıyla üreticinin görüşünü almak suretiyle düzeltme süresi verir.

b) Denetim sonucunda aykırılığın giderilmesi için süre verilmiş olan bir ürüne aynı aykırılık için tekrar süre verilmez. Ancak verilen süre sonunda aykırılığın hastalık, doğal afetler (deprem, sel, su baskını, kasırga ve benzeri), yangın, grev ve benzeri mücbir sebeplerin varlığı nedeniyle giderilemediğinin ispatlanması halinde verilen sürenin yarısını geçmemek üzere ek süre verilir.

c) Düzeltme için süre talebinde bulunmadığı veya verilen süre sonunda aykırılığı gidermediği halde ürünün piyasaya arzını durdurmamayan üreticiye, Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen idari para cezası uygulanır.

(2) Uygunluk işaretinin veya uygunluk değerlendirme işlemleri sonucunda verilen belgelerin gerçeği yansıtmadığının, tahrif veya taklit edildiğinin tespit edilmesi halinde Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur. Suçtan

dolayı yaptırım uygulanmayan hallerde, dava zaman aşımı süresi içinde kalmak şartıyla Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde öngörülen idari para cezası uygulanır.

(3) Uygunluk işaretinin ilgili teknik düzenlemenin öngördüğü şekil ve şartlar bakımından usulsüz kullanıldığının tespiti halinde, Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde öngörülen idari para cezası uygulanır.

Güvensizlik

MADDE 12 – (1) Teknik düzenlemeye uygunluğu belgelenmiş olsun ya da olmasın kaza, ölüm, şikâyet ve diğer nedenlerle veya yapılacak duysal inceleme sonucunda güvensizlik şüphesi uyandıran ürünler için tutanağın ilgili bölümü doldurulur ve test veya muayeneye başvurulur. Genel Müdürlükçe, güvenli olmadığına karar verilen ürünler için yapılacak risk değerlendirmesi sonuçları da dikkate alınarak Kanunun 11 ve 12 nci maddelerindeki yaptırımlar uygulanır.

(2) Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen yaptırımlar kapsamında toplatılması ve ürünün güvenli hale getirilmesi mümkün ise buna ilişkin düzeltici faaliyet planını Genel Müdürlükçe belirlenen süre içerisinde vermesi için üreticiye bildirim yapılır. Üretici, bunun üzerine söz konusu faaliyet planını hazırlayarak, Genel Müdürlüğe yazılı olarak ibraz eder. Bu süre içerisinde faaliyet planının ibraz edilmemesi halinde, Genel Müdürlük gerekli yaptırımları uygular.

(3) Düzeltme süresi sonunda yapılan işlemler Genel Müdürlük tarafından değerlendirilir, gerekli görülmesi halinde, düzeltmeye tabi tutulan ürünün tarafsız bir test veya muayene kuruluşu tarafından test ve muayenesi istenebilir. Düzeltme işlemleri sonucunda güvenli olduğu kanıtlanan ürünler tekrar piyasaya arz edilir.

(4) Denetim sonucunda piyasaya arz yasağı, toplatma ve bertaraf gibi tedbirlerin uygulandığı ürünün piyasaya arz edilen miktarı ve tedbir uygulanan miktarı Genel Müdürlük tarafından takip edilir.

(5) Güvensizliği tespit edilen ürünlere ilişkin bilgiler Ekonomi Bakanlığına iletilir.

Güvensizliğin değerlendirilmesi

MADDE 13 – (1) Güvensiz ürünlerin taşıdığı riskin derecesinin belirlenmesi amacıyla Genel Müdürlük bünyesinde risk değerlendirmesine tabi tutulur.

(2) Genel Müdürlükçe ürünlere ilişkin yapılacak risk değerlendirmesi, Avrupa Komisyonu Topluluk Hızlı Bilgi Sistemi (RAPEX) rehber dokümanı referans alınmak suretiyle; ürünün tanımı, niteliği, neden olabileceği tehlikeler, hedeflediği kullanıcı ve tüketiciler, ürünün neden olduğu yaralanmanın şiddeti ve gerçekleşme ihtimali gibi etkenler göz önünde bulundurularak yapılır.

(3) Bakanlık, güvensizliğe konu ürünlerdeki riskin derecesine göre orantılılık ilkesine uygun olarak gerekli tedbirleri alır.

Yıllık kayıtlar ve faaliyet raporu

MADDE 14 – (1) Genel Müdürlük, yürüttüğü PGD faaliyetine ilişkin yıllık kayıtları tutar. Bu kayıtlar, denetlenen firma, denetlenen ürün, denetlenen ürünün menşei, denetimin hangi teknik düzenleme çerçevesinde yapıldığı, denetimin re'sen mi şikâyet üzerine mi olduğu, denetimin kapsamı, denetim sonucu uygulanan tedbir ve yaptırımlara ilişkin bilgileri kapsar. Bu kayıtlar çerçevesinde Genel Müdürlük,

PGD faaliyet raporunu hazırlayarak, takip eden yılın ikinci ayının sonuna kadar Ekonomi Bakanlığına iletir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Denetim Personelinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Denetim personelinin görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 15 - (1) Beşinci maddenin üçüncü fıkrası çerçevesinde denetim personelinin görev, yetki ve sorumlulukları aşağıda belirtilmiştir.

a) Denetim personelinin görev ve yetkileri;

1) İlgili mevzuat hükümleri uyarınca, görev alanına giren konularda PGD yapmak, gerekli olan tutanak ve raporları hazırlamak ve ilgili yerlere sunmak,

2) Kanunda belirtilen ceza ve tedbirler hariç olmak üzere, denetim faaliyeti sırasında, ilgililerin cezai sorumluluğunu gerektiren eylemleri tespit edildiğinde, durumu ilgili Makamlara iletmek üzere Genel Müdürlüğe yazılı olarak bildirmek,

3) Görev alanına giren konularda ve ilgili mevzuatın uygulanmasında ortaya çıkan ihtiyaçlar çerçevesinde inceleme ve araştırma yapmak, görüş ve önerilerini Genel Müdürlüğe sunmak,

4) Denetlenecek ürünlerden numune almak,

5) Yürüttüğü denetim görevi için gerekli gördüğü dosya ve belgeleri gizli de olsa, denetim yaptığı kuruluş ve kişilerden istemek, bunları incelemek, bunların yetkili merciler tarafından onaylanmış örneklerini almak, fabrika, atölye, işletme, mağaza, dükkân, ticarethane, depo ve ambar gibi yerler ile denetime konu olan diğer yerlerde inceleme ve sayım yapmak, araştırmak, bu konularda ilgili yetkililerden yardım ve bilgi talep etmek,

6) Üretici veya dağıtıcının PGD faaliyetini engellemesi durumunda, güvenlik güçlerinden yardım istemek ve onların nezaretinde denetim yapmak,

7) PGD sırasında, gerekli görülmesi durumunda, Bakanlık onayı ile refakat etmek üzere, işin niteliğine uygun uzman kişileri davet etmek, bunların görüş ve önerilerinden yararlanmak ve rapor istemek.

b) Denetim personelinin sorumlulukları;

1) Bakanlıkça verilen kimlik kartını denetimden önce üretici veya dağıtıcıya ibraz etmek,

2) Denetlediği kuruluşların yönetim ve yürütme işlerine karışmamak,

3) PGD görevini, mevzuata uygun olarak bağımsız ve tarafsız yürütmek,

4) PGD sırasında elde ettiği her türlü bilgi ve belgelere ilişkin olarak 18 inci maddede düzenlenen gizlilik ilkesine riayet etmek.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Üretici ve Dağıtıcının Yükümlülükleri

Üreticinin ve dağıtıcının yükümlülükleri

MADDE 16 – (1) Üretici ve dağıtıcının yükümlülükleri şunlardır:

a) Denetim personelinin talep etmesi halinde gerekli bilgi ve belgeleri denetim personeline sunmak, üretim yerlerinin ve depolarının adreslerini vererek buralarda gerekli tespitleri yapmasını sağlamak, ürünün tedarik ve dağıtım ağına ilişkin bilgileri sunmak.

b) Denetim görevinin gereği gibi yürütülmesi için denetim personeline görevi süresince uygun bir çalışma yeri sağlamak; uygun yer bulunmadığında veya denetim personeline uygun koşullar oluşturulmadığında, denetim personelinin isteği üzerine ürüne ait gerekli belgeleri denetim personelinin çalışma yerine getirerek kendisine teslim etmek.

c) İlgili teknik düzenlemede belirtilen tüm belgeleri; bu belgeler kapsamındaki son ürünün yurt içinde üretiliyor ise üretildiği, ithal ise ithal edildiği tarihten itibaren ilgili teknik düzenlemede belirtilen süreyle, bu sürenin belirtilmemesi halinde on yıl boyunca muhafaza etmek ve istenilmesi halinde denetim personeline ibraz etmek.

(2) Güvensiz ürünlere ilişkin verilen piyasaya arz yasağı, toplatma ve bertaraf kararlarının uygulanmasının ve risk altındaki kişilerin bilgilendirilmesinin sağlanması amacıyla;

a) Genel Müdürlük güvensiz ürünlere ilişkin hazırlanacak ilan metninin, ülke genelinde dağıtımını yapılan iki gazete ile ülke genelinde yayın yapan iki televizyon kanalında ilan edilmesini üreticiden ister.

b) Genel Müdürlük, güvensiz ürünlere ilişkin hazırlanacak veya yapılacak ilanlarda güvensiz üründe tespit edilen riskin derecesine göre ilanın şekli, zamanı ve ilanın yapılacağı televizyon ve gazetelere ilişkin hususları belirler.

c) Risk altındaki kişilerin belirli bir yerleşim yerinde toplanması ve yerel yayın yapan gazete ile televizyon kanalları vasıtasıyla bilgilendirilmesinin mümkün olduğu durumlarda, bu duyuru yerel basın ve yayın organları yoluyla yapılır. Risk altındaki kişilerin bilindiği durumlarda ise bu kişiler doğrudan bilgilendirilir.

ç) Güvensiz ürünlere ilişkin ilan, üreticinin internet sitesinde de yayımlanır. Üreticiler ayrıca söz konusu ilanı Bakanlık internet sitesinde yayımlanmak üzere Bakanlığa bildirir.

d) (a), (b) ve (c) bentlerindeki tedbirler, belirtilen şekil ve sürelerde kararın tebliğ tarihinden itibaren on iş günü içinde üretici tarafından yerine getirilir.

(3) Üreticiler, güvensiz ürünlerinin piyasada yer aldığını kendiliğinden tespit etmesi halinde, bu ürünleri gönüllü geri çağırabilir ve gerekli tedbirleri alır. Ancak, üretici piyasada gerçekleştirdiği her türlü geri çağırma ve aldığı tedbirlere ilişkin tüm bilgi ve belgeleri Bakanlığa iletmekle yükümlüdür. Üreticiler gönüllü geri çağırımlarda risk altındaki kişilerin bilgilendirilmesini sağlamak amacıyla, gerekli bilgileri Bakanlık internet sitesinde yayımlanmak üzere Genel Müdürlüğe bildirir. Ayrıca, bu bilgiler üreticinin internet sitesinde de yayımlanır.

(4) Güvensiz ürünlere ilişkin ilanlar aşağıdaki özellikleri taşır:

a) Ürünü tanıtan marka, model, cins veya diğer ayırt edici özellikler.

b) Mümkün olan durumlarda ürünün fotoğrafı veya resimli tasviri.

c) Alınan önlem.

ç) Önlemi gerektiren sorunun açık ve anlaşılır tarifi.

- d) Sorumlu üretici ve dağıtıcının isim, adres ve diğer iletişim bilgileri.
 e) Riskten sakınmak veya sorunu gidermek için önerilen yöntemler.
 f) Ürünün iade edileceği yerler veya üründeki sorunun giderilmesini teminen gönderilebileceği adresler.

(5) Üreticilerin güvensiz ürünlere ilişkin ilan, toplatma ve bertaraf gibi tüm yasal yükümlülüklerini yerine getirmemesi durumunda, bu yükümlülükler Bakanlık tarafından yerine getirilir. Bu kapsamda Bakanlıkça yapılacak masraflar, üretici tarafından karşılanır. Bu masraflar hakkında, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

İzlenebilirlik

MADDE 17 – (1) Üreticiler, ürünlerin üzerinde seri, model, parti numarası veya başka bir şekilde ürünlerinin tespit edilmesini sağlayacak bilgilere yer vermek zorundadır.

(2) Üreticiler, toplatma, imha veya düzeltici faaliyetin uygulanması gerektiğinde parti, seri bazında kayıt oluşturmak ve istenildiğinde bu kayıtları Bakanlığa sunmak zorundadır.

(3) Üreticiler gerekli bilgileri, ürünün büyüklüğünün veya doğasının buna izin vermediği durumlarda ürünün ambalajında veya yanında verilen bir belge ile sağlamak zorundadır.

(4) Üreticiler, ticari unvanları veya tescilli markaları ile iletişim bilgilerini ürünlerin üzerinde, bunun mümkün olmadığı durumlarda ürünün ambalajında veya yanında verilen bir belgede gösterir.

(5) Üreticiler, ürünlerin izlenebilirliğini sağlamak için gerekli tedbirleri almak zorundadır.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Bilgilerin gizliliği

MADDE 18 – (1) Bakanlık, gerçekleştirdiği PGD faaliyetleri sırasında temin ettiği ve ticari sır niteliğindeki veya fikri ve sınai mülkiyet hakkına ilişkin bilgilerin gizliliğini korumak için gerekli tedbirleri alır. Ancak, mevzuatın ve insan sağlığı ve güvenliğinin gerektirdiği hallerde yapılan ifşaat bu kapsamda sayılmaz.

Yaptırımların uygulanması

MADDE 19 – (1) Ürünün piyasaya arzının yasaklanması, piyasaya arz edilmiş ise toplatılması, kısmen veya tamamen bertaraf edilmesi kararı Bakanlık tarafından verilir.

(2) Ürünün, insan sağlığını, can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürebileceğine dair kesin belirti bulunması halinde, ürünün piyasaya arzının üç iş gününü aşmamak üzere geçici olarak durdurulması kararı Genel Müdürlük tarafından verilir.

(3) Güvensizlik ve teknik düzenlemeye aykırılık halinde Kanunun öngördüğü idari para cezaları Genel Müdürlükçe uygulanır.

Tebliğat

MADDE 20 – (1) İdari para cezası ve/veya idari tedbirleri içeren idari yaptırım kararlarının tebliğinde, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebliğat Kanunu hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 21 – (1) 28/12/2004 tarihli ve 25684 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Tarafından Yapılacak Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yürütür.